

ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ & ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ

ΔΗΛΩΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2006
 ΕΠΙΔΕΧΜΕΤΑ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ 1-1-2005 ΕΩΣ 31-12-2006
 ΥΠΟΒΑΛΛΕΤΑΙ ΣΕ ΔΥΟ ΑΝΤΙΤΥΠΑ

Προς τη Δ.Ο.Υ.: **Γ' ΑΘΗΝΩΝ** ΤΑΧ. ΚΩΔ. 22 (α)* (β)* (γ)* ΕΠΙΜΕΤΡΑ*

Δ.Ο.Υ. προηγ. υποβολής: **Γ' ΑΘΗΝΩΝ** ΕΚΠΙΡΟΦΩΣΗ* Κ.Ε.Π.Υ.Ο*

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ (ΜΕ ΚΒ ΦΑΛΛΙΑ)

33	ΕΠΩΝΥΜΟ (ΟΠΩΣ ΣΤΗΝ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ)	ΟΝΟΜΑ	ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ	ΑΡΙΘ. Φ.Ε.ΚΑ. ΜΕΤΡ. ΕΣΤΙΟΥ
	ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΚΥΡΙΑΚΟΣ	055555555
35	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΑΤΟΣ (ΟΔΟΣ-ΑΡΙΘΜΟΣ-ΤΑΧ.ΚΩΔ.-ΓΥΝΟΙΚΙΑ-ΠΟΛΗ Ή ΧΩΡΙΟ)	ΤΗΛ.		
	Α. ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ 100	2106424031		
04	ΑΡΙΘ. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ (ΟΔΟΣ-ΑΡΙΘΜΟΣ-ΤΑΧ.ΚΩΔ.-ΓΥΝΟΙΚΙΑ-ΠΟΛΗ Ή ΧΩΡΙΟ)	ΤΗΛ.	☐ Έγγαμος
33	*ΕΠΩΝΥΜΟ (ΟΠΩΣ ΣΤΗΝ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ)	ΟΝΟΜΑ	ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ	ΑΡΙΘ. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ
35	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΕΙΣ	ΤΗΛ.		
33	ΕΠΩΝΥΜΟ	ΟΝΟΜΑ	ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ	ΑΡΙΘ. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ
35	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ (ΟΔΟΣ-ΑΡΙΘΜΟΣ-ΤΑΧ.ΚΩΔ.-ΓΥΝΟΙΚΙΑ-ΠΟΛΗ Ή ΧΩΡΙΟ)	ΤΗΛ.		

ΠΙΝΑΚΑΣ 2. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (συμπληρώνονται μόνο σε καταφατική περίπτωση) Υπόχρεος Της σύζυγος

1. Είστε νέος φορολογούμενος (υποβάλλετε δήλωση για πρώτη φορά);	327	☐ ΝΑΙ	328	☐ ΝΑΙ
2. Είστε κάτοικος εξωτερικού και αποκτήσατε εισόδημα στην Ελλάδα;	319	☐ ΝΑΙ	320	☐ ΝΑΙ
3. Υποβάλλετε τη δήλωση από κτηδεμόνα σχολάρχου/εθελοντικού, μεσεγγυόχρη ή προσωρινό διαχειριστή;	329	☐ ΝΑΙ		
4. Υποβάλλετε τη δήλωση από επίτροπο, κτηδεμόνα πηλίκου ή δικαστικά σε μικροασπίατη;	330	☐ ΝΑΙ		
5. Υποβάλλετε τη δήλωση από κληρονόμο του φορολογούμενου που απεβίωσε;	331	☐ ΝΑΙ		
6. Είστε συνταξιούχος και γεννηθήκατε πριν από το 1941;	013	☐ ΝΑΙ	014	☐ ΝΑΙ
7. Είστε μισθωτός ή συντάχης και εργαζόμαστε ή κατοικούμετε, μέσα στο 2005, σε παραμεθόρια περιοχή;	015	☐ ΝΑΙ	016	☐ ΝΑΙ
8. Θέλετε ο εκπτώσεις των κινώων 3 & 7 να γίνουν από τα ποσά των κινώων 307 και/ή 308 (Βουλευτές-δικαστές);	308	☐ ΝΑΙ	310	☐ ΝΑΙ
9. Είστε μισθωτός και πήρατε σταγαστικό επίδομα μέσα στο 2005;	011	☐ ΝΑΙ	012	☐ ΝΑΙ
10. Κατοείτε μόνιμα σε νησί με πληθυσμό κάτω από 3.100 κατοίκους;	007	☐ ΝΑΙ	008	☐ ΝΑΙ
11. Ασκείτε ατομική εμπορική δραστηριότητα σε ομασμό με πληθυσμό κάτω από 1.000 κατοίκους;	017	☐ ΝΑΙ	018	☐ ΝΑΙ
12. Με απλήθθηκα τη κεραιονομική σας κατάσταση ή άλλα στοιχεία του Ε9 το 2005;	617	☐ ΝΑΙ		
13. Είστε κάτοικος χώρας της Ε.Ε. (εκτός Ελλάδας) και αποκτήσατε στην Ελλάδα κέρη από το 50% του εισοδήματος σας;	385	☐ ΝΑΙ	386	☐ ΝΑΙ
14. Ανήκατε στην κατηγορία των ολικώς τυφλών, παραπληγικών πάνω από το 80% κτλ.;	905	☐ ΝΑΙ	906	☐ ΝΑΙ
15. Είστε αλλοδαπός ή ημεδαπός κέρη από πληρωμα κέρη. Πλήρης ή υπάμ. Προσωπικό πολιτική αεροπορίας;	911	☐ ΝΑΙ	912	☐ ΝΑΙ

ΠΙΝΑΚΑΣ 3. ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΠΟΣΟΥ ΛΟΓΩ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ κτλ. ΚΑΙ ΜΕΙΩΣΗ ΦΟΡΟΥ

1. Έχετε δικαίωμα έκπτωσης ποσού 1900 € λόγω αναπηρίας 67% και πάνω κτλ.;	001	☐ ΝΑΙ	002	☐ ΝΑΙ
2. Αρθρώμας παιδιών του Πίνακα 9 περίπτωση 1 (μόνο αριθμητικά)	003	2	004	

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΚΛΙΜΑΚΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΤΑ
ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ 20 ΧΡΟΝΙΑ

ΔΕΝΔΗ ANNA

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΤΣΙΧΛΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΚΑΛΑΜΑΤΑ
ΜΑΙΟΣ 2009

Στην οικογένεια μου,

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα πρώτα απ' όλα να εκφράσω τις ειλικρινείς ευχαριστίες μου, στον Καθηγητή κ. Δημήτριο Τσίχλη για την υπόδειξη του θέματος της εργασίας μου , το οποίο βρήκα εξαιρετικά ενδιαφέρον και επίκαιρο. Τον ευχαριστώ ιδιαίτερα για την επίβλεψη και καθοδήγηση του κατά τη διάρκεια της παρούσας πτυχιακής εργασίας καθώς χωρίς την βοήθεια του, αυτή η προσπάθεια δεν θα έφτανε στην ολοκλήρωση της.

Για την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας , σημαντικό ρόλο έπαιξαν άνθρωποι που ανήκουν στον οικονομικό, λογιστικό και φοροτεχνικό τομέα.

Έτσι , θα ήθελα να ευχαριστήσω ιδιαίτερα την κ. Ελένη Κοντού , οικονομολόγο του Πανεπιστημίου Αθηνών και ιδιοκτήτρια λογιστικού-φορολογικού γραφείου, καθώς και τον κ. Γεώργιο Μοίρα πτυχιούχο Πολιτικών και Οικονομικών Επιστημών του Νομικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών, προϊστάμενο του τμήματος Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (Κ.Β.Σ.) της Δ.Ο.Υ. Ν. Ιωνίας Αττικής για την πολύτιμη βοήθεια τους και την άψογη συνεργασία μας .

Τέλος, σημαντικό ρόλο κατά τη διάρκεια της τετραετούς μου φοίτησης διαδραμάτισε η οικογένεια μου με την πολύτιμη υποστήριξη της. Θα ήθελα να τους εκφράσω τις εγκάρδιες ευχαριστίες μου για την κατανόηση και την αγάπη τους όλα αυτά τα χρόνια.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σύμφωνα με το Σύνταγμα για τη φορολογία ¹ ισχύει ότι όλοι : «οι Έλληνες πολίτες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου και ότι συνεισφέρουν αδιακρίτως στα δημόσια βάρη, ανάλογα με τις δυνάμεις τους». Για να συμβεί το παραπάνω δηλ. όλοι οι πολίτες να καταβάλλουν αυτό που αναλογεί στο εισόδημά τους, το φόρο, έχουν δημιουργηθεί οι κλίμακες φορολογίας εισοδήματος. Στην ακόλουθη εργασία θα παρουσιαστούν αυτές οι κλίμακες φορολογίας εισοδήματος για την τελευταία 20ετία (1987-2007) καθώς και η μεταξύ τους σύγκριση. Στη συνέχεια στην παρούσα πτυχιακή εργασία εξετάζεται η ισοδύναμη αγοραστική αξία του εκάστοτε συνολικού ετήσιου εισοδήματος τριών μισθωτών της ελληνικής οικονομίας έχοντας ως έτος βάσης το 1987 λαμβάνοντας υπόψη την ετήσια μεταβολή του πληθωρισμού.

---

¹ Ελληνικό Σύνταγμα του 1975, άρθρο 4

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κεφάλαιο 1 : Εισαγωγή.....	6
Κεφάλαιο 2 : Σύγκριση κλιμάκων φορολογίας 1988 – 1992	9
2.1 Οικονομικό έτος 1988	9
2.2 Οικονομικό έτος 1989	11
2.3 Οικονομικό έτος 1990	12
2.4 Οικονομικό έτος 1991	13
2.5 Οικονομικό έτος 1992	14
2.6 Γενικός πίνακας πενταετίας.	16
Κεφάλαιο 3 : Ισοδυναμία αγοραστικής αξίας του συνολικού ετήσιου εισοδήματος με το έτος βάσης.	17
Κεφάλαιο 4 : Σύγκριση κλιμάκων φορολογίας 1993 – 1997	24
4.1 Οικονομικό έτος 1993	24
4.2 Οικονομικό έτος 1994	25
4.3 Οικονομικό έτος 1995	26
4.4 Οικονομικό έτος 1996	27
4.5 Οικονομικό έτος 1997	28
4.6 Γενικός πίνακας πενταετίας	30
Κεφάλαιο 5 : Ισοδυναμία αγοραστικής αξίας του συνολικού ετήσιου εισοδήματος με το έτος βάσης.	31
Κεφάλαιο 6 : Σύγκριση κλιμάκων φορολογίας 1998 – 2002	35
6.1 Οικονομικό έτος 1998	35
6.2 Οικονομικό έτος 1999	36
6.3 Οικονομικό έτος 2000	37
6.4 Οικονομικό έτος 2001	38
6.5 Οικονομικό έτος 2002	40
6.6 Γενικός πίνακας πενταετίας	41
Κεφάλαιο 7 : Ισοδυναμία αγοραστικής αξίας του συνολικού ετήσιου εισοδήματος με το έτος βάσης.	42
Κεφάλαιο 8 : Σύγκριση κλιμάκων φορολογίας 2003–2007	46
8.1 Οικονομικό έτος 2003	46
8.2 Οικονομικό έτος 2004	47
8.3 Οικονομικό έτος 2005	48
8.4 Οικονομικό έτος 2006	49
8.5 Οικονομικό έτος 2007	50
8.6 Γενικός Πίνακας Πενταετίας.....	52
Κεφάλαιο 9 : Ισοδυναμία αγοραστικής αξίας του συνολικού ετήσιου εισοδήματος με το έτος βάσης.	53
Κεφάλαιο 10 : Συμπεράσματα.....	57
Βιβλιογραφία.....	61

Κεφάλαιο 1 : Εισαγωγή

Το φορολογικό σύστημα και ο Κρατικός Προϋπολογισμός αποτελούν καίρια ζητήματα του οικονομικού πλαισίου της χώρας μας αφού τα τελευταία χρόνια όλο και περισσότερο χάνουν την αναπτυξιακή και κοινωνική τους διάσταση.

Στην παρούσα μελέτη εξετάζεται η διαφοροποίηση του Κρατικού Προϋπολογισμού, ευρέως γνωστού και ως “πληθωρισμός”, ανάλογα με το εισοδηματικό κλιμάκιο του κάθε μισθωτού.

Όταν λέμε φορολογία ² εννοούμε την επιβολή φόρων, τον χρηματικό ποσό που καταβάλλεται ως φόρος επιτηδεύματος, γαιών, κερδών, αποταμιεύσεων, κεφαλαίου, ακίνητης περιουσίας και εισοδήματος, που είναι το θέμα μας.

Ο φόρος εισοδήματος κατέχει περίλαμπρη θέση, στην νεότερη δημοσιονομική ιστορία.

Ο 20^{ος} αιώνας είναι η περίοδος που εισήχθηκε ο φόρος αυτός στα φορολογικά συστήματα των ανεπτυγμένων χωρών.

Σήμερα διακρίνουμε τρεις τύπους του φόρου εισοδήματος:

1. Τον τύπο του προσωπικού φόρου επί του συνολικού εισοδήματος (ενιαίος φόρος) που εισήχθηκε στην Ελλάδα με το Ν.Δ 3323/55 για τα φυσικά πρόσωπα.
2. Τον τύπο του αναλυτικού φόρου εισοδήματος που είναι παλαιό άγγλο-ιταλικό σύστημα φορολογίας.
3. Το μικτό τύπο φόρου εισοδήματος που συνδυάζει τα πλεονεκτήματα των δύο άλλων τύπων και διακρίνεται σε αναλυτικό και συνθετικό φόρο.

Για να φτάσουμε ως εκεί προηγείται η «φορολογική πολιτική» δηλαδή το σύνολο των μέτρων τα οποία λαμβάνει η κυβέρνηση προκειμένου να εξασφαλίσει, εννοείται, καλύτερους όρους διαβίωσης στους πολίτες της. Τα μέτρα αυτά είναι φύσεως δημοσιονομικής, οικονομικής και κοινωνικής και θα έπρεπε να αποβλέπουν στην αύξηση του εισοδήματος των πολιτών και του εθνικού πλούτου, στην οικονομική ανάπτυξη, στην καταπολέμηση του πληθωρισμού και της ανεργίας και στην δημιουργία ευκαιριών για κάθε πολίτη προς βελτίωση των βιοτικών συνθηκών.

Τα τελευταία χρόνια υπό την επίδραση των θεωριών του Άγγλου οικονομολόγου John Keynes ³ (1883-1946) υποστηρίζεται ευρύτατα η άποψη ότι η φορολογία εκτός από τους ταμειυτικούς και κοινωνικούς σκοπούς πρέπει να αποβλέπει και σε οικονομικούς σκοπούς,

² Φορολογική Λογιστική II, Αθήνα 2006, Δίκαιος Π. Καούνης

³ «Λεξικό οικονομικών όρων», Αθήνα 1988, εκδόσεις «Πάμισος»

που συνίσταται στην επέμβαση του κράτους για τόνωση της ζήτησης δια μέσου των επενδύσεων και της κατανάλωσης.

Η φορολογική πολιτική πρέπει να εκπληρώνει τους κανόνες της φορολογικής δικαιοσύνης, δηλαδή τον κανόνα της καθολικότητας της φορολογίας (πάνδημων του φόρου) που συνίσταται στην αρχή ότι όλοι ανεξαιρέτως πρέπει να συνεισφέρουν στα φορολογικά βάρη και τον κανόνα της φοροδοτικής ικανότητας που συνίσταται στην αρχή ότι κάθε πολίτης πρέπει να συνεισφέρει στα δημόσια βάρη ανάλογα με τις οικονομικές τους δυνάμεις. Τι συμβαίνει όμως στην πράξη;

Κάνοντας μια γενική παρατήρηση στις κλίμακες φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων διαπιστώνουμε ειδικότερα ότι κατά τα έτη 1987-1992 χαρακτηριστικό είναι, καταρχήν τα πολλά κλιμάκια και ο υψηλότερος συντελεστής 63% (1987-1988), που σταθερά μειούμενος κατέληξε στο 40% του σήμερα.

Πληθωρισμός⁴ είναι η ποσοστιαία μεταβολή του γενικού επιπέδου των τιμών μιας οικονομίας μέσα σε μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Ο πληθωρισμός μπορεί να είναι είτε θετικός, είτε αρνητικός, οπότε μιλάμε για αντιπληθωρισμό.

Ανάλογα με την έντασή του, ο πληθωρισμός διακρίνεται σε: μέτριο (<10%), καλπάζοντα (>10%), υπερπληθωρισμό (>50%). Όταν ο ρυθμός αύξησης του πληθωρισμού είναι σταθερός, τότε έχουμε τη περίπτωση του πληθωρισμού αδράνειας. Ο πληθωρισμός αδράνειας διαφέρει από τον στάσιμο πληθωρισμό, ο οποίος συναντάται όταν υπάρχει ταυτόχρονα πληθωρισμός και ανεργία (ύφεση). Ο πληθωρισμός μπορεί να είναι κατευθυνόμενος, δηλαδή εκούσιος, όταν δημιουργείται από τις νομισματικές αρχές με αύξηση της προσφοράς χρήματος (έκδοση νέου χρήματος).

Σε μία οικονομία όταν μετρούμε τον πληθωρισμό, στην ουσία μελετούμε την ποσοστιαία μεταβολή του επιπέδου των τιμών, όχι για το σύνολο των αγαθών ή υπηρεσιών που καταναλίσκονται, αλλά για κάποια συγκεκριμένα αγαθά ή υπηρεσίες, το σύνολο των οποίων καλείται “το καλάθι της νοικοκυράς”.

Από πολλές οικονομικές θεωρίες ο πληθωρισμός θεωρείται ένα Νομισματικό Φαινόμενο, δηλαδή ότι ο πληθωρισμός είναι αποτέλεσμα μόνο της αυξημένης ή μειωμένης κυκλοφορίας χρήματος. Έτσι η ύπαρξη πληθωρισμού δεν επηρεάζει τα μεγέθη της πραγματικής οικονομίας (ως πραγματικά μεγέθη, ορίζονται οι Δημόσιες Δαπάνες, οι Ιδιωτικές Επενδύσεις, και η Ιδιωτική Κατανάλωση). Αυτό είναι και γνωστό ως κλασική διχοτομία. Ένα παράδειγμα είναι ο υψηλός πληθωρισμός στην Ελλάδα της δεκαετίας του '80 που

---

⁴ «Λεξικό οικονομικών όρων», Αθήνα 1988, εκδόσεις «Πάμισος»

οφειλόταν εν μέρει στην εκτύπωση χρήματος από την Τράπεζα της Ελλάδος για να καλύψει τις αυξημένες παροχές που προσέφερε η κυβέρνηση.

Ένα από τα σημαντικότερα γεγονότα των τελευταίων ετών είναι η είσοδος της Ελλάδας στην Ευρωζώνη. Η Ελλάδα εισήλθε στην νομισματική ένωση την 01/01/2001, υιοθετώντας το ενιαίο νόμισμα. Οι Έλληνες, όμως, διαμαρτύρονται ότι το ευρώ έφερε ανατιμήσεις και ότι είναι η κύρια αιτία για τις αυξήσεις των τιμών των αγαθών και υπηρεσιών. Μια εξήγηση της δυσφορίας που επικρατεί είναι η πιθανή όξυνση των ανισοτήτων λόγω των ανατιμήσεων σε συγκεκριμένα αγαθά και υπηρεσίες που καταναλώνουν περισσότερο οι φτωχοί. Αποτελεί, όμως, ανοικτό ερώτημα αν το ευρώ πραγματικά συνοδεύτηκε από μία όξυνση ή άμβλυνση των οικονομικών ανισοτήτων μεταξύ των οικονομικά ευπαθών και των πλουσιότερων νοικοκυριών. Όξυνση των ανισοτήτων μεταξύ των δύο πληθυσμιακών ομάδων θα μπορούσε, για παράδειγμα, να ήταν το αποτέλεσμα μιας μεγαλύτερης αύξησης των τιμών στη στέγαση ή τα είδη διατροφής από την αύξηση σε άλλα αγαθά και υπηρεσίες.

Την απλή όμως διαφορά του πληθωρισμού των φτωχών από τον πληθωρισμό των πλουσίων κρύβει το γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια του μέσου ελληνικού νοικοκυριού είναι σημαντικά χαμηλότερος σε σχέση με το παρελθόν. Σε περιόδους χαμηλού πληθωρισμού, η διαφορά του πληθωρισμού μεταξύ των δύο διαφορετικών εισοδηματικών ομάδων αποκτά μεγαλύτερη βαρύτητα και γίνεται περισσότερο αισθητή. Αυτό σημαίνει ότι μετά την 01/01/2001, σε περιόδους που ο πληθωρισμός των φτωχών ήταν υψηλότερος, η επιβάρυνση των οικονομικά ασθενέστερων ήταν αναλογικά πολύ μεγαλύτερη από αυτή των ευκατάστατων σε σχέση με προηγούμενες περιόδους.

Στην παρούσα εργασία για να γίνει αντιληπτή η σύγκριση των κλιμάκων φορολογίας εισοδήματος θα χρησιμοποιήσουμε τις ετήσιες καθαρές αποδοχές τριών ατόμων, ενός χαμηλόμισθου, μεσαίου και υψηλόμισθου εργαζόμενου. Τα πραγματικά όμως εισοδήματα θα προκύψουν αφού υπολογίσουμε την μεταβλητότητα του πληθωρισμού ανά έτος, θέτοντας εν προκειμένω το έτος 1987 ως «Έτος Βάσης» .

Κεφάλαιο 2 : Σύγκριση κλιμάκων φορολογίας 1988 – 1992

2.1 Οικονομικό έτος 1988

Οι ετήσιες καθαρές αποδοχές υπολογίζονται σύμφωνα με τις συμβάσεις εργασίας ως εξής: (τακτικές αποδοχές – εργοδοτικές εισφορές) X 14 μήνες (μισθούς).

Ο χαμηλόμισθος εργαζόμενος είναι άγαμος υπάλληλος χωρίς προϋπηρεσία και οι συνολικές κρατήσεις του ΙΚΑ είναι 16%.

Ο μεσαίος εργαζόμενος είναι έγγαμος πωλητής με τριετή προϋπηρεσία και συνολικές κρατήσεις του ΙΚΑ είναι 20%.

Ο υψηλόμισθος εργαζόμενος είναι χειριστής εκσκαπτικού και ανυψωτικού μηχανήματος σε βιομηχανική επιχείρηση με τριετή προϋπηρεσία, αδειούχος Α' τάξης και οι συνολικές κρατήσεις του ΙΚΑ είναι 20%.

Στη συνέχεια υπολογίζουμε τον φόρο εισοδήματος που αναλογεί στον καθένα με σκοπό την εξαγωγή συμπερασμάτων για το τι ποσοστό του συνολικού εισοδήματος αποτελεί η φορολογία.

Σύμφωνα με τις συμβάσεις εργασίας⁵ ο υπάλληλος το 1987 είχε μισθό 40.102 δρχ., ο πωλητής 48.302 δρχ. και αντίστοιχα ο χειριστής μηχανημάτων 69.450 δρχ. Οπότε το καθαρό ετήσιο εισόδημα θα είναι:

Πίνακας 2.1: Υπολογισμός συνολικού ετησίου εισοδήματος χαμηλού, μεσαίου και υψηλόμισθου εργαζομένου το οικονομικό έτος 1988.

	Μικτά	Μείον κρατήσεις ΙΚΑ	Καθαρές μηνιαίες αποδοχές	Συνολικό ετήσιο εισόδημα
Υπάλληλος	40.102	16%	33.686	471.600
Πωλητής	48.302	20%	38.642	540.982
Χειριστής	69.450	20%	55.560	777.840

⁵ Δελτία Εργατικής Νομοθεσίας, (1987-2006)

Σύμφωνα με τον πίνακα φορολογίας εισοδήματος ⁶για το οικονομικό έτος 1988 υπολογίζουμε το φόρο εισοδήματος για τις τρεις κατηγορίες.

Πίνακας 2.2: Πίνακας Φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων οικονομικού έτους 1988.

ΚΛΙΜΑΚΙΟ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ (%)	ΦΟΡΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	
			ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΦΟΡΟΥ
104.000	-	-	104.000	-
47.000	10	4.700	151.000	4.700
52.000	12	6.240	203.000	10.940
58.000	14	8.120	261.000	19.060
64.000	16	10.240	325.000	29.300
70.000	18	12.600	395.000	41.900
93.000	20	18.600	488.000	60.500
116.000	23	26.680	604.000	87.180
116.000	26	30.160	720.000	117.340
116.000	29	33.640	836.000	150.980
139.000	33	45.870	975.000	196.850
139.000	37	51.430	1.114.000	248.280
139.000	41	56.990	1.253.000	305.270
174.000	45	78.300	1.427.000	383.570
232.000	49	113.680	1.659.000	497.250
464.000	53	245.920	2.123.000	743.170
930.000	57	530.100	3.053.000	1.273.270
1.620.000	61	988.200	4.673.000	2.261.470
Υπερβάλλον	63			

Στον υπάλληλο αναλογεί φόρος ίσος με 57.220 δρχ., στον πωλητή 72.686 δρχ. και στον χειριστή 134.114 δρχ. Εάν διαιρέσουμε τον φόρο που αναλογεί στον καθένα προς το ετήσιο εισόδημά του, βρίσκουμε το ποσοστό που αποτελεί ο φόρος στο εισόδημά του.

Έτσι ο υπάλληλος πληρώνει το 12% του εισοδήματος του για φόρο, ο πωλητής το 13% και ο χειριστής το 17%.

⁶ Οδηγίες για τη συμπλήρωση της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, οικονομικό έτος 1988. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

2.2 Οικονομικό έτος 1989

Σύμφωνα με τις συμβάσεις εργασίας⁷ ο υπάλληλος το 1988 είχε μικτό μηνιαίο μισθό 46.433 δρχ., ο πωλητής 55.871 δρχ. και αντίστοιχα ο χειριστής μηχανημάτων 80.030 δρχ. Οπότε το καθαρό ετήσιο εισόδημα θα είναι:

Πίνακας 2.3: Υπολογισμός συνολικού ετησίου εισοδήματος χαμηλού, μεσαίου και υψηλόμισθου εργαζομένου το οικονομικό έτος 1989.

	Μικτά	Μείον κρατήσεις ΙΚΑ	Καθαρές μηνιαίες αποδοχές	Συνολικό ετήσιο εισόδημα
Υπάλληλος	46.433	16%	39.012	546.170
Πωλητής	55.871	20%	44.697	625.755
Χειριστής	80.030	20%	64.024	896.336

Σύμφωνα με τον πίνακα φορολογίας εισοδήματος⁸ για το οικονομικό έτος 1989 υπολογίζουμε το φόρο εισοδήματος για τις τρεις κατηγορίες.

Πίνακας 2.4: Πίνακας Φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων οικονομικού έτους 1989.

ΚΛΙΜΑΚΙΟ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ (%)	ΦΟΡΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	
			ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΦΟΡΟΥ
300.000	18	54.000	300.000	54.000
400.000	21	84.000	700.000	138.000
400.000	24	96.000	1.100.000	234.000
400.000	28	112.000	1.500.000	346.000
500.000	33	165.000	2.000.000	511.000
500.000	38	190.000	2.500.000	701.000
900.000	43	387.000	3.400.000	1.088.000
1.300.000	49	637.000	4.700.000	1.725.000
Υπερβάλλον	50			

⁷ Δελτία Εργατικής Νομοθεσίας, (1987-2006)

⁸ Οδηγίες για τη συμπλήρωση της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, οικονομικό έτος 1989. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Στον υπάλληλο αναλογεί φόρος ίσος με 105.696 δρχ., στον πωλητή 122.409 δρχ. και στον χειριστή 239.121 δρχ.

Εάν διαιρέσουμε τον φόρο που αναλογεί στον καθένα προς το ετήσιο εισόδημά του, βρίσκουμε το ποσοστό που αποτελεί ο φόρος στο εισόδημά του.

Έτσι ο υπάλληλος πληρώνει το 19,36% του εισοδήματος του για φόρο, ο πωλητής το 19,56% και ο χειριστής το 26,68%.

2.3 Οικονομικό έτος 1990

Σύμφωνα με τις συμβάσεις εργασίας ⁹ ο υπάλληλος το 1989 είχε μικό μηνιαίο μισθό 54.828 δρχ., ο πωλητής 62.700 δρχ. και αντίστοιχα ο χειριστής μηχανημάτων 87.350 δρχ. Οπότε το καθαρό ετήσιο εισόδημα θα είναι:

Πίνακας 2.5: Υπολογισμός συνολικού ετησίου εισοδήματος χαμηλού, μεσαίου και υψηλόμισθου εργαζομένου το οικονομικό έτος 1990.

	Μικτά	Μείον κρατήσεις ΙΚΑ	Καθαρές μηνιαίες αποδοχές	Συνολικό ετήσιο εισόδημα
Υπάλληλος	54.828	16%	46.056	644.777
Πωλητής	62.700	20%	50.160	702.240
Χειριστής	87.350	20%	69.880	978.320

Σύμφωνα με τον πίνακα φορολογίας εισοδήματος ¹⁰ για το 1990 υπολογίζουμε το φόρο εισοδήματος για τις τρεις κατηγορίες.

⁹ Δελτία Εργατικής Νομοθεσίας, (1987-2006)

¹⁰ Οδηγίες για τη συμπλήρωση της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, οικονομικό έτος 1990. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Πίνακας 2.6: Πίνακας Φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων οικονομικού έτους 1990.

ΚΛΙΜΑΚΙΟ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ (%)	ΦΟΡΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	
			ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΦΟΡΟΥ
342.000	18	61.560	342.000	61.560
456.000	21	95.760	798.000	157.320
456.000	24	109.440	1.254.000	266.760
456.000	28	127.680	1.710.000	394.440
571.000	33	188.430	2.281.000	582.870
571.000	38	216.980	2.852.000	799.850
1.027.000	43	441.610	3.879.000	1.241.460
1.483.000	49	726.670	5.362.000	1.968.130
Υπερβάλλον	50			

Στον υπάλληλο αναλογεί φόρος ίσος με 125.143 δρχ., στον πωλητή 137.210 δρχ. και στον χειριστή 262.157 δρχ.

Εάν διαιρέσουμε τον φόρο που αναλογεί στον καθένα προς το ετήσιο εισόδημά του, βρίσκουμε το ποσοστό που αποτελεί ο φόρος στο εισόδημά του.

Έτσι ο υπάλληλος πληρώνει το 19,41% του εισοδήματος του για φόρο, ο πωλητής το 19,54% και ο χειριστής το 26,8%.

2.4 Οικονομικό έτος 1991

Σύμφωνα με τις συμβάσεις εργασίας¹¹ ο υπάλληλος το 1990 είχε μικτό μηνιαίο μισθό 65.105 δρχ., ο πωλητής 81.743 δρχ. και αντίστοιχα ο χειριστής μηχανημάτων 92.000 δρχ. Οπότε το καθαρό ετήσιο εισόδημα θα είναι:

Πίνακας 2.7: Υπολογισμός συνολικού ετησίου εισοδήματος χαμηλού, μεσαίου και υψηλόμισθου εργαζομένου το οικονομικό έτος 1991.

	Μικτά	Μείον κρατήσεις ΙΚΑ	Καθαρές μηνιαίες αποδοχές	Συνολικό ετήσιο εισόδημα
Υπάλληλος	65.105	16%	54.688	765.635
Πωλητής	81.743	20%	65.394	915.522
Χειριστής	92.000	20%	73.600	1.030.400

¹¹ Δελτία Εργατικής Νομοθεσίας, (1987-2006)

Σύμφωνα με τον πίνακα φορολογίας εισοδήματος¹² για το 1991 υπολογίζουμε το φόρο εισοδήματος για τις τρεις κατηγορίες.

Πίνακας 2.8: Πίνακας Φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων οικονομικού έτους 1991.

ΚΛΙΜΑΚΙΟ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ (%)	ΦΟΡΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	
			ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΦΟΡΟΥ
390.000	18	70.200	390.000	70.200
520.000	21	109.200	910.000	179.400
520.000	24	124.800	1.430.000	304.200
520.000	28	145.600	1.950.000	449.800
650.000	33	214.500	2.600.000	664.300
650.000	38	247.000	3.250.000	911.300
1.170.000	43	503.100	4.420.000	1.414.400
1.689.000	49	827.610	6.109.000	2.242.010
Υπερβάλλον	50			

Στον υπάλληλο αναλογεί φόρος ίσος με 149.083 δρχ., στον πωλητή 250.952 δρχ. και στον χειριστή 278.496 δρχ.

Εάν διαιρέσουμε τον φόρο που αναλογεί στον καθένα προς το ετήσιο εισόδημά του, βρίσκουμε το ποσοστό που αποτελεί ο φόρος στο εισόδημά του.

Έτσι ο υπάλληλος πληρώνει το 19,47% του εισοδήματος του για φόρο, ο πωλητής το 27,41% και ο χειριστής το 27,03%

¹² Οδηγίες για τη συμπλήρωση της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, οικονομικό έτος 1991. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

2.5 Οικονομικό έτος 1992

Σύμφωνα με τις συμβάσεις εργασίας¹³ ο υπάλληλος το 1991 είχε μικτό μηνιαίο μισθό 74.121 δρχ., ο πωλητής 94.930 δρχ. και αντίστοιχα ο χειριστής μηχανημάτων 101.200 δρχ. Οπότε το καθαρό ετήσιο εισόδημα θα είναι:

Πίνακας 2.9: Υπολογισμός συνολικού ετησίου εισοδήματος χαμηλού, μεσαίου και υψηλόμισθου εργαζομένου το οικονομικό έτος 1992.

	Μικτά	Μείον κρατήσεις ΙΚΑ	Καθαρές μηνιαίες αποδοχές	Συνολικό ετήσιο εισόδημα
Υπάλληλος	74.121	16%	62.262	871.663
Πωλητής	94.930	20%	75.944	1.063.216
Χειριστής	101.200	20%	80.960	1.133.440

Σύμφωνα με τον πίνακα φορολογίας εισοδήματος¹⁴ για το 1992 υπολογίζουμε το φόρο εισοδήματος για τις τρεις κατηγορίες.

Πίνακας 2.10: Πίνακας Φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων οικονομικού έτους 1992.

ΚΛΙΜΑΚΙΟ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ (%)	ΦΟΡΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	
			ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΦΟΡΟΥ
1.200.000	18	216.000	1.200.000	216.000
1.800.000	30	540.000	3.000.000	756.000
4.500.000	43	1.935.000	7.500.000	2.691.000
Υπερβάλλον	50			

Στον υπάλληλο αναλογεί φόρος ίσος με 156.900 δρχ., στον πωλητή 191.379 δρχ. και στον χειριστή 204.019 δρχ. Εάν διαιρέσουμε τον φόρο που αναλογεί στον καθένα προς το ετήσιο εισόδημά του, βρίσκουμε το ποσοστό που αποτελεί ο φόρος στο εισόδημά του. Έτσι ο υπάλληλος πληρώνει το 18% του εισοδήματος του για φόρο, ο πωλητής το 18% και ο χειριστής το 18%.

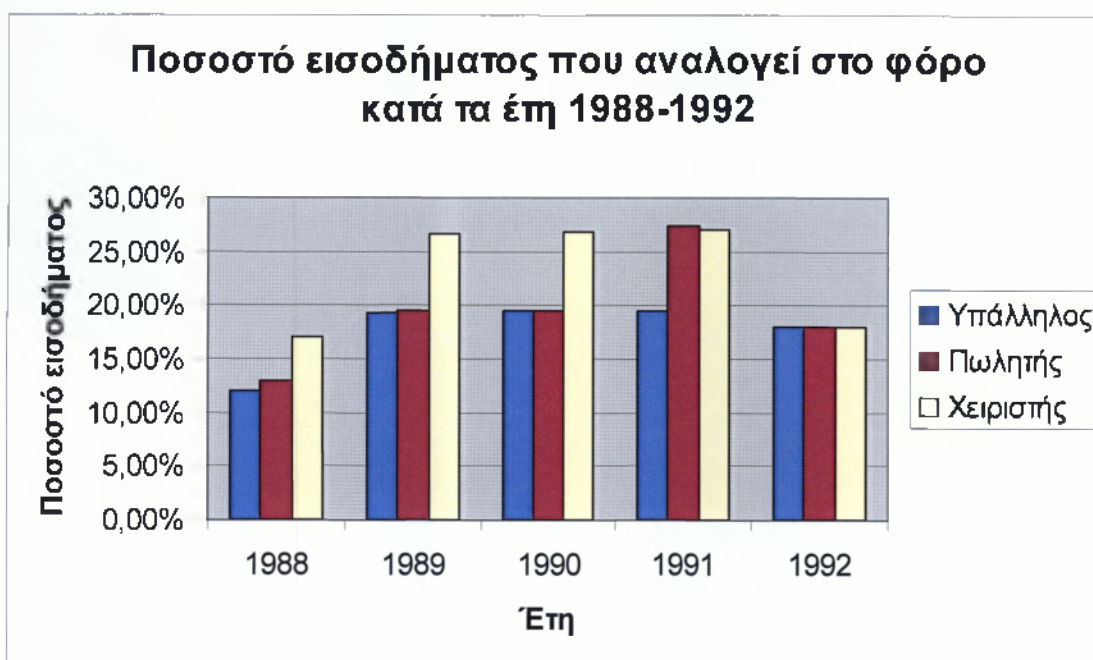
¹³ Δελτία Εργατικής Νομοθεσίας, (1987-2006)

¹⁴ Οδηγίες για τη συμπλήρωση της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, οικονομικό έτος 1992. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

2.6 Γενικός πίνακας πενταετίας.

Πίνακας 2.11: Ποσοστιαίος υπολογισμός φόρου εισοδήματος την πενταετία 1988-1992 χαμηλού, μεσαίου και υψηλόμισθου εργαζομένου.

	1988	1989	1990	1991	1992
Υπάλληλος	12,00%	19,36%	19,41%	19,47%	18,00%
Πωλητής	13,00%	19,56%	19,54%	27,41%	18,00%
Χειριστής	17,00%	26,68%	26,80%	27,03%	18,00%

Σχήμα 2.1 : Γραφική αναπαράσταση ποσοστού εισοδήματος που αναλογεί στο φόρο την πενταετία 1988-1992 χαμηλού, μεσαίου και υψηλόμισθου εργαζομένου.

Παρατηρούμε πως το 1988 ο υπάλληλος πληρώνει τον χαμηλότερο φόρο ενώ αντίθετα ο πωλητής και ο χειριστής υψηλότερο. Η εξέλιξη των φορολογικών συντελεστών στην συνέχεια μέχρι το 1990 είναι τέτοια που ο χειριστής φορολογείται περισσότερο ενώ το 1991 ο πωλητής με τον χειριστή φορολογούνται το ίδιο. Την τελευταία χρονιά αυτής της πενταετίας οι φόροι που πληρώνονται ως ποσοστό του εισοδήματος είναι ίδιοι.

Κεφάλαιο 3 : Ισοδυναμία αγοραστικής αξίας του συνολικού ετήσιου εισοδήματος με το έτος βάσης.

Παραθέτοντας τον παρακάτω πίνακα η δημιουργία του οποίου προκύπτει από ένα πλήθος υπολογισμών και με μοναδικά δεδομένα το Μέσο Ετήσιο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή και τη μεταβολή Δείκτη Τιμών Καταναλωτή αυτού, εύκολα γίνεται αντιληπτή η ισοδυναμία της Αγοραστικής Αξίας του ετήσιου εισοδήματος κάθε εργαζομένου με το έτος βάσης.

Αναλυτικότερα, αναγράφοντας στις τρεις πρώτες στήλες τα δεδομένα μας, η τέταρτη στήλη με σκοπό την προσαρμογή της μεταβολής του Μέσου Ετήσιου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή στα δικά μας δεδομένα, θα προκύψει από το γινόμενο της αρχικής μεταβολής επί το έτος βάσης 1987 όπως το έχουμε θέσει ίσο με 100.

Λαμβάνοντας πάλι υπόψη ότι το έτος βάσης 1987 ισούται με το 100 και διαιρώντας αυτό και εν συνεχεία το εκάστοτε πηλίκο με τη μεταβολή του επόμενου έτους υπολογίζουμε την πέμπτη στήλη του πίνακα μας όπου εμφανίζεται ο Συντελεστής Ισοδύναμης Αγοραστικής Αξίας.

Κατά συνέπεια, η ισοδυναμία αγοραστικής αξίας του εισοδήματος κάθε εργαζομένου με το έτος βάσης 1987 θα προκύπτει κάθε φορά από το γινόμενο του εισοδήματος επί το Συντελεστή Ισοδύναμης Αγοραστικής Αξίας.

Το Μέσο Ετήσιο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή και τη μεταβολή του που θα χρησιμοποιήσουμε για να δημιουργήσουμε τον πίνακα που προαναφέραμε(3.2) τα συγκεντρώσαμε από τα δεδομένα του πίνακα 3.1

Πίνακας 3.1 : Εξέλιξη ετήσιων μεταβολών Γενικού Δείκτη Τιμών καταναλωτή (Έτος βάσης: 2005=100,00)

Ε.Γ.Ε.ΣΥ.Ε.

Πίνακας Ι. Εξέλιξη ετήσιων μεταβολών Γενικού Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (Έτος βάσης : 2005=100,0)

Έτος	Σύγκριση δείκτη Δεκεμβρίου κάθε έτους με τον αντίστοιχο δείκτη του προηγούμενου έτους		Σύγκριση μέσου ετήσιου δείκτη κάθε έτους, με τον αντίστοιχο δείκτη του προηγούμενου έτους	
	Δείκτης Δεκ.	Μεταβολή %	Μέσος ετήσιος δείκτης	Μεταβολή %
1959	1,302	—	1,293	—
1960	1,348	3,5	1,315	1,7
1961	1,337	-0,8	1,339	1,8
1962	1,380	1,7	1,334	-0,3
1963	1,378	1,3	1,374	3,0
1964	1,398	1,5	1,386	0,9
1965	1,467	4,9	1,428	3,0
1966	1,536	4,7	1,499	4,9
1967	1,515	-1,3	1,524	1,7
1968	1,556	2,7	1,530	0,3
1969	1,589	2,1	1,567	2,5
1970	1,648	3,7	1,614	3,0
1971	1,696	2,9	1,663	3,0
1972	1,808	6,6	1,735	4,3
1973	2,362	30,7	2,004	15,5
1974	2,680	13,5	2,542	26,9
1975	3,100	15,7	2,882	13,4
1976	3,463	11,7	3,266	13,3
1977	3,906	12,8	3,664	12,2
1978	4,356	11,5	4,123	12,5
1979	5,434	24,8	4,908	19,0
1980	6,858	26,2	6,129	24,9
1981	8,401	22,5	7,628	24,5
1982	10,001	19,0	9,240	21,1
1983	12,016	20,2	11,104	20,2
1984	14,185	18,0	13,154	18,5
1985	17,706	24,8	15,694	19,3
1986	20,716	17,0	19,306	23,0
1987	23,962	15,8	22,472	16,4
1988	27,331	14,0	25,510	13,5
1989	31,389	14,8	29,005	13,7
1990	38,572	22,9	34,932	20,4
1991	45,522	18,0	41,728	19,5
1992	52,078	14,4	48,354	15,9
1993	58,335	12,0	55,322	14,4
1994	64,557	10,7	61,338	10,9
1995	69,671	7,9	66,818	8,9
1996	74,750	7,3	72,293	8,2
1997	78,274	4,7	76,296	5,5
1998	81,303	3,9	79,932	4,8
1999	83,534	2,7	82,039	2,6
2000	86,796	3,9	84,624	3,2

2001	89,440	3,0	87,480	3,4
2002	92,469	3,4	90,655	3,6
2003	95,313	3,1	93,856	3,5
2004	98,261	3,1	96,576	2,9
2005	101,819	3,6	100,000	3,5
2006	104,781	2,9	103,196	3,2
2007	108,849	3,9	106,183	2,9

Πίνακας 3.2: Υπολογισμός συντελεστή ισοδύναμης αγοραστικής αξίας

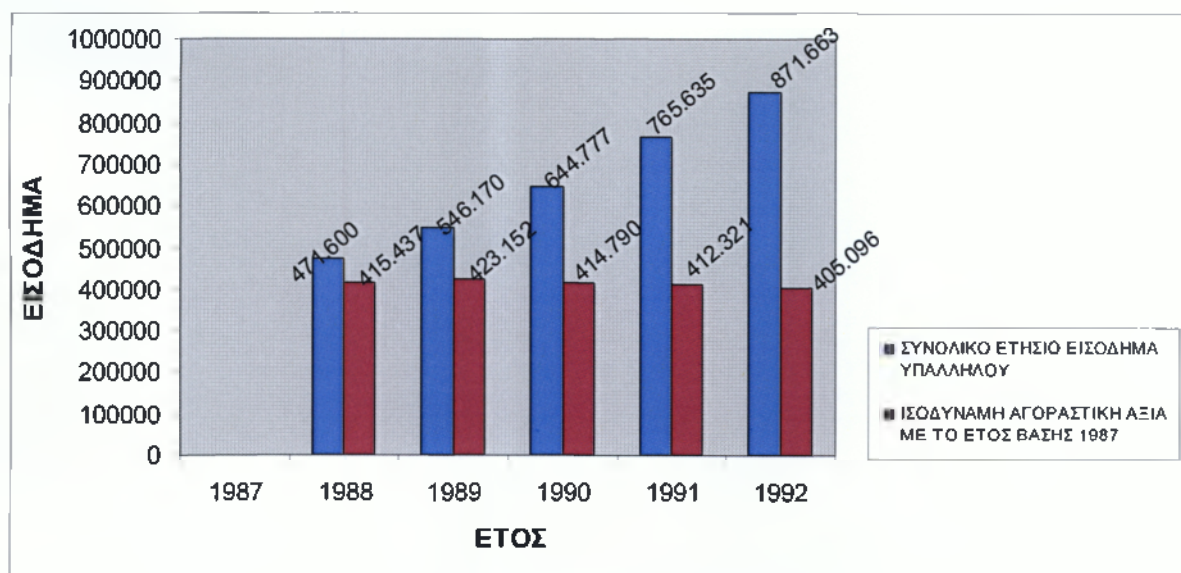
ΕΤΟΣ	ΜΕΣΟΣ ΕΤΗΣΙΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΜΕ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ 1987=100	ΜΕΙΩΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΑΓΟΡΑΣΤ.ΑΞΙΑΣ ΜΕ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ 87=100 (ΣΥΝΤ.ΙΣΟΔ.ΑΓΟΡ.ΑΞΙΑΣ)
1987	22,472	-	100	100,00
1988	25,51	1,135	113,52	88,09
1989	29,005	1,137	129,07	77,48
1990	34,932	1,204	155,45	64,33
1991	41,728	1,195	185,69	53,85
1992	48,354	1,159	215,17	46,47
1993	55,322	1,144	246,18	40,62
1994	61,338	1,109	272,95	36,64
1995	66,818	1,089	297,34	33,63
1996	72,293	1,082	321,70	31,08
1997	76,296	1,055	339,52	29,45
1998	79,932	1,048	355,70	28,11
1999	82,039	1,026	365,07	27,39
2000	84,624	1,032	376,58	26,56
2001	87,48	1,034	389,28	25,69
2002	90,655	1,036	403,41	24,79
2003	93,856	1,035	417,66	23,94
2004	96,576	1,029	429,76	23,27
2005	100	1,035	445,00	22,47
2006	103,196	1,032	459,22	21,78
2007	106,183	1,029	472,51	21,16

Αναφορικά με τα εισοδήματα του υπαλλήλου όπως αυτά έχουν υπολογισθεί από το προηγούμενο κεφάλαιο, η ισοδυναμία της αγοραστικής αξίας με το 1987 θα προκύψει από τον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 3.3 : Ισοδυναμία της αγοραστικής αξίας του υπάλληλου με το έτος βάσης 1987.

ΕΤΟΣ	ΜΕΣΟΣ ΕΤΗΣΙΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΜΕ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ 1987=100	ΜΕΙΩΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΑΓΟΡΑΣΤ.ΑΞΙΑΣ ΜΕ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ 87=100 (ΣΥΝΤ.ΙΣΟΔ.ΑΓΟΡ.ΑΞΙΑΣ)	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΤΗΣΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ	ΙΣΟΔΥΝΑΜΗ ΑΓΟΡΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ 1987
1987	22,472	-	100	100,00		
1988	25,51	1,135	113,52	88,09	471.600	415.437
1989	29,005	1,137	129,07	77,48	546.170	423.152
1990	34,932	1,204	155,45	64,33	644.777	414.790
1991	41,728	1,195	185,69	53,85	765.635	412.321
1992	48,354	1,159	215,17	46,47	871.663	405.096

Τα παραπάνω αποτελέσματα γίνονται πιο ευδιάκριτα και κατανοητά στο παρακάτω γράφημα:

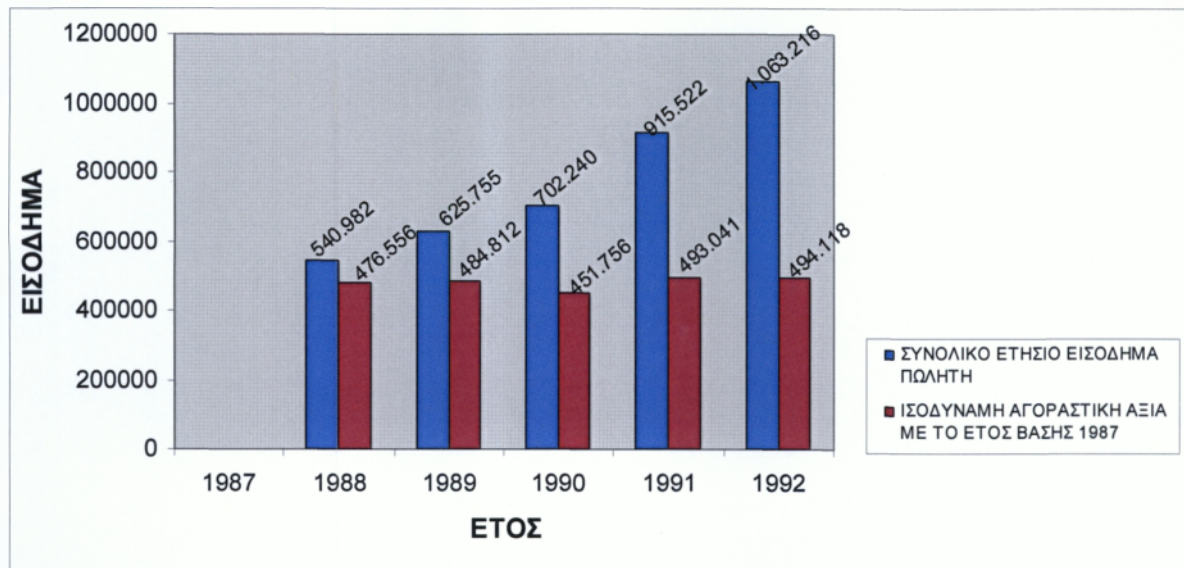
Σχήμα 3.1 : Σχηματική αναπαράσταση του συνολικού ετησίου εισοδήματος ενός υπαλλήλου και της ισοδύναμης αγοραστικής αξίας με το έτος βάσης 1987

Για την εν λόγω περίοδο παρατηρούμε μια ομαλή αύξηση του ονομαστικού μισθού του υπαλλήλου η οποία δείχνει να είναι περισσότερο συνάρτηση του μακροοικονομικού μεγέθους του επιτοκίου και λιγότερο να εξαρτάται από μικροοικονομικούς παράγοντες οι οποίοι βέβαια αναφέρονται στα ειδικά χαρακτηριστικά της εταιρίας και στην περίπτωση μας στην μισθολογική πολιτική της.

Ο πραγματικός μισθός (με έτος βάσης πάντα το 1987)ακολουθεί μετά το 1990 μια πτωτική πορεία γεγονός βέβαια που οφείλεται στην αύξηση του πληθωρισμού την συγκεκριμένη περίοδο. Είναι χαρακτηριστικό πως ο πληθωρισμός ενώ την περίοδο 1988 – 1989 κυμαίνεται γύρω στο 13% κατά μέσο όρο, από το 1990 βλέπουμε πως εκτινάσσεται στο 20% κάτι που αναπόφευκτα επηρεάζει τον πραγματικό μισθό του υπαλλήλου την στιγμή μάλιστα που η αύξηση του ονομαστικού μισθού του δεν ευθυγραμμίζεται με τις πληθωριστικές πιέσεις που επικρατούν την δεδομένη περίοδο. Παρομοίως λοιπόν και για τον πωλητή:

Πίνακας 3.4 : Ισοδυναμία της αγοραστικής αξίας του πωλητή με το έτος βάσης 1987.

ΕΤΟΣ	ΜΕΣΟΣ ΕΤΗΣΙΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΜΕ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ 1987=100	ΜΕΙΩΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΑΓΟΡΑΣΤ.ΑΞΙΑΣ ΜΕ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ 87=100	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΤΗΣΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΠΩΛΗΤΗ	ΙΣΟΔΥΝΑΜΗ ΑΓΟΡΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ 1987
1987	22,472	-	100	100		
1988	25,51	1,135	113,52	88,09	540.982	476.556
1989	29,005	1,137	129,07	77,48	625.755	484.812
1990	34,932	1,204	155,45	64,33	702.240	451.756
1991	41,728	1,195	185,69	53,85	915.522	493.041
1992	48,354	1,159	215,17	46,47	1.063.216	494.118

Σχήμα 3.2 : Σχηματική αναπαράσταση του συνολικού ετησίου εισοδήματος ενός πωλητή και της ισοδύναμης αγοραστικής αξίας με το έτος βάσης 1987.

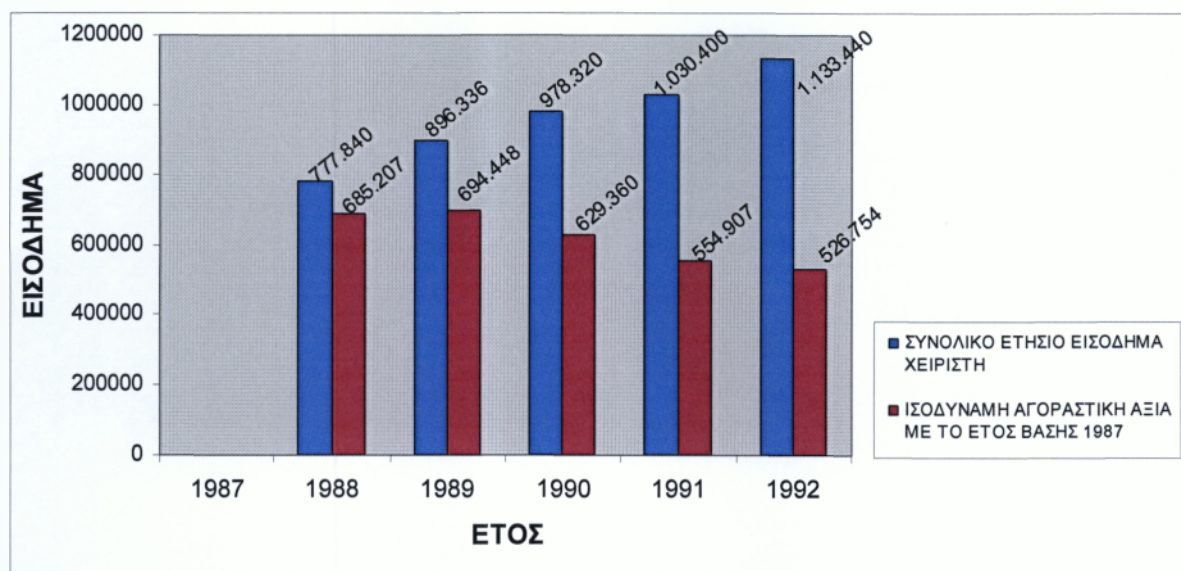
Σε αντίθεση με την προηγούμενη κατηγορία, η πορεία του πραγματικού μισθού του πωλητή παρουσιάζει κάποια διακύμανση χωρίς να έχει μια σαφή τάση διαχρονικά. Ιδιαίτερη αίσθηση πάντως προκαλεί η σημαντική αύξηση του ονομαστικού μισθού του πωλητή κατά το 1991 (30%) το μέγεθος της οποίας δεν παρατηρείται σε καμία από τις προηγούμενες κατηγορίες εξετάζοντας το στατιστικό αυτό στοιχείο από χρονιά σε χρονιά. Τέλος για τον χειριστή θα έχουμε τον ακόλουθο πίνακα:

Πίνακας 3.5 : Ισοδυναμία της αγοραστικής αξίας του χειριστή με το έτος βάσης 1987.

ΕΤΟΣ	ΜΕΣΟΣ ΕΤΗΣΙΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΜΕ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ 1987=100	ΜΕΙΩΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΑΓΟΡΑΣΤ.ΑΞΙΑΣ ΜΕ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ 87=100	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΤΗΣΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΧΕΙΡΙΣΤΗ	ΙΣΟΔΥΝΑΜΗ ΑΓΟΡΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ 1987
1987	22,472	-	100	100		
1988	25,51	1,135	113,52	88,09	777.840	685.207
1989	29,005	1,137	129,07	77,48	896.336	694.448
1990	34,932	1,204	155,45	64,33	978.320	629.360
1991	41,728	1,195	185,69	53,85	1.030.400	554.907
1992	48,354	1,159	215,17	46,47	1.133.440	526.754

Τα παραπάνω αποτελέσματα μπορούμε να τα συγκρίνουμε ευκολότερα με το ακόλουθο γράφημα:

Σχήμα 3.3 : Σχηματική αναπαράσταση του συνολικού ετησίου εισοδήματος ενός χειριστή και της ισοδύναμης αγοραστικής αξίας με το έτος βάσης 1987.

Ο πραγματικός μισθός του χειριστή δέχεται σημειώνει αισθητή πτώση από το 1989 και μετά. Μάλιστα ο χειριστής επηρεάζεται από το ιδιαίτερα πληθωριστικό περιβάλλον περισσότερο από τον υπάλληλο. Το τελευταίο αναδεικνύεται από το γεγονός του ότι ενώ ο πραγματικός μισθός του υπαλλήλου μειώνεται (σωρευτικά) κατά 2,5% του χειριστή μειώνεται κατά 23 % αναφερόμενοι πάντα στην ίδια περίοδο.

Εν κατακλείδι, με μια γρήγορη ματιά στα γραφήματα και των τριών μισθωτών οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι η περίοδος αυτή είναι ιδιαίτερα δύσκολη για την Ελληνική οικονομία με τον πληθωρισμό να διαμορφώνεται σε πολύ υψηλά επίπεδα κυρίως μετά το 1990. Η κατάσταση μάλιστα επιδεινώθηκε και από την απώλεια των Ολυμπιακών Αγώνων αφού η προοπτική ανάληψής τους είχε δημιουργήσει τεράστιες προσδοκίες.

Κεφάλαιο 4 : Σύγκριση κλιμάκων φορολογίας 1993 – 1997

4.1 Οικονομικό έτος 1993

Σύμφωνα με τις συμβάσεις εργασίας¹⁵ ο υπάλληλος το 1992 είχε μικτό μηνιαίο μισθό 83.160 δρχ., ο πωλητής 100.435 δρχ. και αντίστοιχα ο χειριστής μηχανημάτων 111.100 δρχ. Οπότε το καθαρό ετήσιο εισόδημα θα είναι:

Πίνακας 4.1: Υπολογισμός συνολικού ετησίου εισοδήματος χαμηλού, μεσαίου και υψηλόμισθου εργαζομένου το οικονομικό έτος 1993.

	Μικτά	Μείον κρατήσεις ΙΚΑ	Καθαρές μηνιαίες αποδοχές	Συνολικό ετήσιο εισόδημα
Υπάλληλος	83.160	16%	69.854	977.962
Πωλητής	100.435	20%	80.348	1.124.872
Χειριστής	111.100	20%	88.880	1.244.320

Σύμφωνα με τον πίνακα φορολογίας εισοδήματος¹⁶ για το 1993 υπολογίζουμε το φόρο εισοδήματος για τις τρεις κατηγορίες.

Πίνακας 4.2: Πίνακας Φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων οικονομικού έτους 1993.

ΚΛΙΜΑΚΙΟ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ (%)	ΦΟΡΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	
			ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΦΟΡΟΥ
1.000.000	0	0	1.000.000	0
1.500.000	5	75.000	2.500.000	75.000
1.500.000	15	225.000	4.000.000	300.000
3.000.000	30	900.000	7.000.000	1.200.000
Υπερβάλλον	40			

¹⁵ Δελτία Εργατικής Νομοθεσίας, (1987-2006)

¹⁶ Οδηγίες για τη συμπλήρωση της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, οικονομικό έτος 1993. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Στον υπάλληλο δεν αναλογεί φόρος, στον πωλητή 6.244 δρχ. και στον χειριστή 12.216 δρχ.

Εάν διαιρέσουμε τον φόρο που αναλογεί στον καθένα προς το ετήσιο εισόδημά του, βρίσκουμε το ποσοστό που αποτελεί ο φόρος στο εισόδημά του.

Έτσι ο υπάλληλος πληρώνει το 0% του εισοδήματος του για φόρο, ο πωλητής το 0,56% και ο χειριστής το 0,98%.

4.2 Οικονομικό έτος 1994

Σύμφωνα με τις συμβάσεις εργασίας¹⁷ ο υπάλληλος το 1993 είχε μικό μηνιαίο μισθό 91.206 δρχ., ο πωλητής 118.413 δρχ. και αντίστοιχα ο χειριστής μηχανημάτων 121.000 δρχ. Οπότε το καθαρό ετήσιο εισόδημα θα είναι:

Πίνακας 4.3: Υπολογισμός συνολικού ετησίου εισοδήματος χαμηλού, μεσαίου και υψηλόμισθου εργαζομένου το οικονομικό έτος 1994.

	Μικτά	Μείον κρατήσεις ΙΚΑ	Καθαρές μηνιαίες αποδοχές	Συνολικό ετήσιο εισόδημα
Υπάλληλος	91.206	16%	76.613	1.072.583
Πωλητής	118.413	20%	94.730	1.326.226
Χειριστής	121.000	20%	96.800	1.355.200

Σύμφωνα με τον πίνακα φορολογίας εισοδήματος¹⁸ για το 1994 υπολογίζουμε το φόρο εισοδήματος για τις τρεις κατηγορίες.

Πίνακας 4.4: Πίνακας Φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων οικονομικού έτους 1994.

ΚΛΙΜΑΚΙΟ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ (%)	ΦΟΡΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	
			ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΦΟΡΟΥ
1.000.000	0	0	1.000.000	0
1.500.000	5	75.000	2.500.000	75.000
1.500.000	15	225.000	4.000.000	300.000
3.000.000	30	900.000	7.000.000	1.200.000
Υπερβάλλον	40			

¹⁷ Δελτία Εργατικής Νομοθεσίας, (1987-2006)

¹⁸ Οδηγίες για τη συμπλήρωση της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, οικονομικό έτος 1994. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Στον υπάλληλο αναλογεί φόρος ίσος με 3.629 δρχ., στον πωλητή 16.311 δρχ. και στον χειριστή 17.760 δρχ. Εάν διαιρέσουμε τον φόρο που αναλογεί στον καθένα προς το ετήσιο εισόδημά του, βρίσκουμε το ποσοστό που αποτελεί ο φόρος στο εισόδημά του.

Έτσι ο υπάλληλος πληρώνει το 0,34% του εισοδήματος του για φόρο, ο πωλητής το 1,23% και ο χειριστής το 1,31%.

4.3 Οικονομικό έτος 1995

Σύμφωνα με τις συμβάσεις εργασίας¹⁹ ο υπάλληλος το 1994 είχε μικτό μηνιαίο μισθό 103.497 δρχ., ο πωλητής 124.779 δρχ. και αντίστοιχα ο χειριστής μηχανημάτων 144.200 δρχ. Οπότε το καθαρό ετήσιο εισόδημα θα είναι:

Πίνακας 4.5: Υπολογισμός συνολικού ετησίου εισοδήματος χαμηλού, μεσαίου και υψηλόμισθου εργαζομένου το οικονομικό έτος 1995.

	Μικτά	Μείον κρατήσεις ΙΚΑ	Καθαρές μηνιαίες αποδοχές	Συνολικό ετήσιο εισόδημα
Υπάλληλος	103.497	16%	86.937	1.217.125
Πωλητής	124.779	20%	99.823	1.397.525
Χειριστής	144.200	20%	115.360	1.615.040

Σύμφωνα με τον πίνακα φορολογίας εισοδήματος²⁰ για το 1995 υπολογίζουμε το φόρο εισοδήματος για τις τρεις κατηγορίες.

Πίνακας 4.6: Πίνακας Φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων οικονομικού έτους 1995.

ΚΛΙΜΑΚΙΟ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ (%)	ΦΟΡΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	
			ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΦΟΡΟΥ
1.000.000	0	0	1.000.000	0
1.500.000	5	75.000	2.500.000	75.000
1.500.000	15	225.000	4.000.000	300.000
3.000.000	30	900.000	7.000.000	1.200.000
8.000.000	40	3.200.000	15.000.000	4.400.000
Υπερβάλλον	45			

¹⁹ Δελτία Εργατικής Νομοθεσίας, (1987-2006)

²⁰ Οδηγίες για τη συμπλήρωση της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, οικονομικό έτος 1995. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Στον υπάλληλο αναλογεί φόρος ίσος με 10.856 δρχ., στον πωλητή 19.876 δρχ. και στον χειριστή 30.752 δρχ. Εάν διαιρέσουμε τον φόρο που αναλογεί στον καθένα προς το ετήσιο εισόδημά του, βρίσκουμε το ποσοστό που αποτελεί ο φόρος στο εισόδημά του.

Έτσι ο υπάλληλος πληρώνει το 0,89% του εισοδήματος του για φόρο, ο πωλητής το 1,42% και ο χειριστής το 1,90%.

4.4 Οικονομικό έτος 1996

Σύμφωνα με τις συμβάσεις εργασίας²¹ ο υπάλληλος το 1995 είχε μικό μηνιαίο μισθό 114.634 δρχ., ο πωλητής 137.016 δρχ. και αντίστοιχα ο χειριστής μηχανημάτων 154.100 δρχ. Οπότε το καθαρό ετήσιο εισόδημα θα είναι:

Πίνακας 4.7: Υπολογισμός συνολικού ετησίου εισοδήματος χαμηλού, μεσαίου και υψηλόμισθου εργαζομένου το οικονομικό έτος 1996.

	Μικτά	Μείον κρατήσεις ΙΚΑ	Καθαρές μηνιαίες αποδοχές	Συνολικό ετήσιο εισόδημα
Υπάλληλος	114.634	16%	96.293	1.348.096
Πωλητής	137.016	20%	109.613	1.534.579
Χειριστής	154.100	20%	123.280	1.725.920

Σύμφωνα με τον πίνακα φορολογίας εισοδήματος²² για το 1996 υπολογίζουμε το φόρο εισοδήματος για τις τρεις κατηγορίες.

Πίνακας 4.8: Πίνακας Φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων οικονομικού έτους 1996.

ΚΛΙΜΑΚΙΟ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ (%)	ΦΟΡΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	
			ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΦΟΡΟΥ
1.000.000	0	0	1.000.000	0
1.500.000	5	75.000	2.500.000	75.000
1.500.000	15	225.000	4.000.000	300.000
3.000.000	30	900.000	7.000.000	1.200.000
8.000.000	40	3.200.000	15.000.000	4.400.000
Υπερβάλλον	45			

²¹ Δελτία Εργατικής Νομοθεσίας, (1987-2006)

²² Οδηγίες για τη συμπλήρωση της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, οικονομικό έτος 1996. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Στον υπάλληλο αναλογεί φόρος ίσος με 17.405 δρχ., στον πωλητή 26.729 δρχ. και στον χειριστή 36.296 δρχ. Εάν διαιρέσουμε τον φόρο που αναλογεί στον καθένα προς το ετήσιο εισόδημά του, βρίσκουμε το ποσοστό που αποτελεί ο φόρος στο εισόδημά του.

Έτσι ο υπάλληλος πληρώνει το 1,29% του εισοδήματος του για φόρο, ο πωλητής το 1,74% και ο χειριστής το 2,10%.

4.5 Οικονομικό έτος 1997

Σύμφωνα με τις συμβάσεις εργασίας ²³ ο υπάλληλος το 1996 είχε μισθό 123.520 δρχ., ο πωλητής 147.484 δρχ. και αντίστοιχα ο χειριστής μηχανημάτων 167.900 δρχ. Οπότε το καθαρό ετήσιο εισόδημα θα είναι:

Πίνακας 4.9: Υπολογισμός συνολικού ετησίου εισοδήματος χαμηλού, μεσαίου και υψηλόμισθου εργαζομένου το οικονομικό έτος 1997.

	Μικτά	Μείον κρατήσεις ΙΚΑ	Καθαρές μηνιαίες αποδοχές	Συνολικό ετήσιο εισόδημα
Υπάλληλος	123.520	16%	103.757	1.452.595
Πωλητής	147.484	20%	117.987	1.651.821
Χειριστής	167.900	20%	134.320	1.880.480

Σύμφωνα με τον πίνακα φορολογίας εισοδήματος ²⁴ για το 1997 υπολογίζουμε το φόρο εισοδήματος για τις τρεις κατηγορίες.

Πίνακας 4.10: Πίνακας Φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων οικονομικού έτους 1997.

ΚΛΙΜΑΚΙΟ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ (%)	ΦΟΡΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	
			ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΦΟΡΟΥ
1.000.000	0	0	1.000.000	0
1.500.000	5	75.000	2.500.000	75.000
1.500.000	15	225.000	4.000.000	300.000
3.000.000	30	900.000	7.000.000	1.200.000
8.000.000	40	3.200.000	15.000.000	4.400.000
Υπερβάλλον	45			

²³ Δελτία Εργατικής Νομοθεσίας, (1987-2006)

²⁴ Οδηγίες για τη συμπλήρωση της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, οικονομικό έτος 1997. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

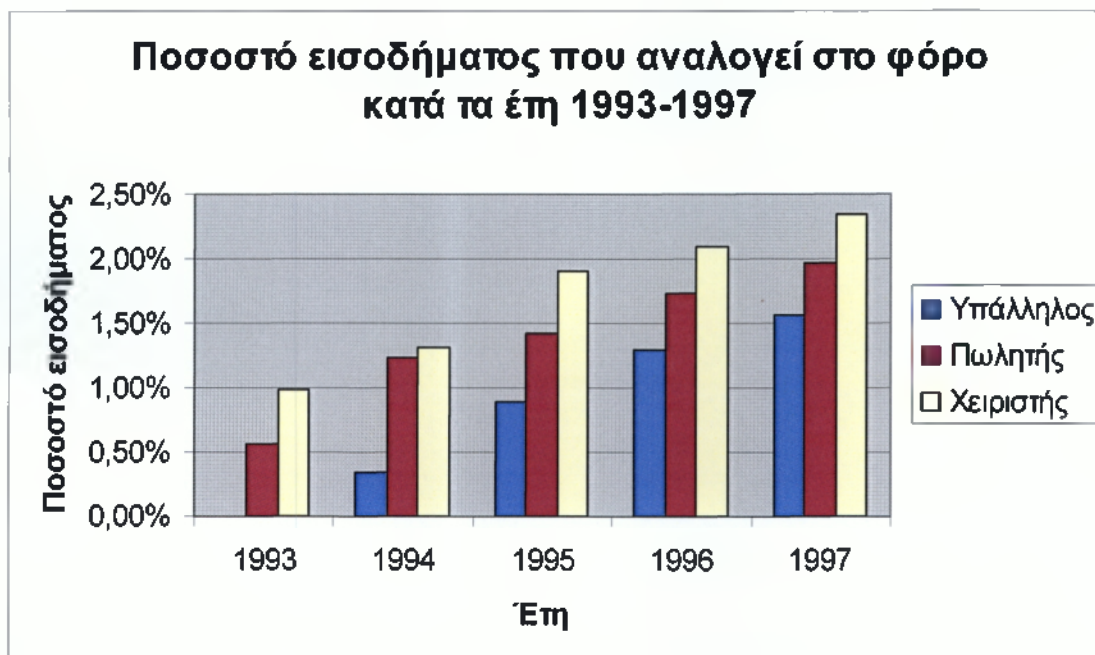
Στον υπάλληλο αναλογεί φόρος ίσος με 22.630 δρχ., στον πωλητή 32.591 δρχ. και στον χειριστή 44.024 δρχ. Εάν διαιρέσουμε τον φόρο που αναλογεί στον καθένα προς το ετήσιο εισόδημά του, βρίσκουμε το ποσοστό που αποτελεί ο φόρος στο εισόδημά του.

Έτσι ο υπάλληλος πληρώνει το 1,56% του εισοδήματος του για φόρο, ο πωλητής το 1,97% και ο χειριστής το 2,34%.

4.6 Γενικός πίνακας πενταετίας

Πίνακας 4.11: Ποσοστιαίος υπολογισμός φόρου εισοδήματος την πενταετία 1993-1997 χαμηλού, μεσαίου και υψηλόμισθου εργαζομένου.

	1993	1994	1995	1996	1997
Υπάλληλος	0,00%	0,34%	0,89%	1,29%	1,56%
Πωλητής	0,56%	1,23%	1,42%	1,74%	1,97%
Χειριστής	0,98%	1,31%	1,90%	2,10%	2,34%

Σχήμα 4.1 : Γραφική αναπαράσταση ποσοστού εισοδήματος που αναλογεί στο φόρο την πενταετία 1993-1997 χαμηλού, μεσαίου και υψηλόμισθου εργαζομένου.

Την συγκεκριμένη περίοδο παρατηρείται ραγδαία πτώση των φορολογικών συντελεστών και οι εκάστοτε διαφορές από κατηγορία σε κατηγορία και ειδικά το 1994 είναι ελάχιστες. Τα εισοδήματα και των 3 κατηγοριών δεν είναι αρκετά υψηλά έτσι ώστε να εμπίπτουν σε υψηλότερη φορολογία .

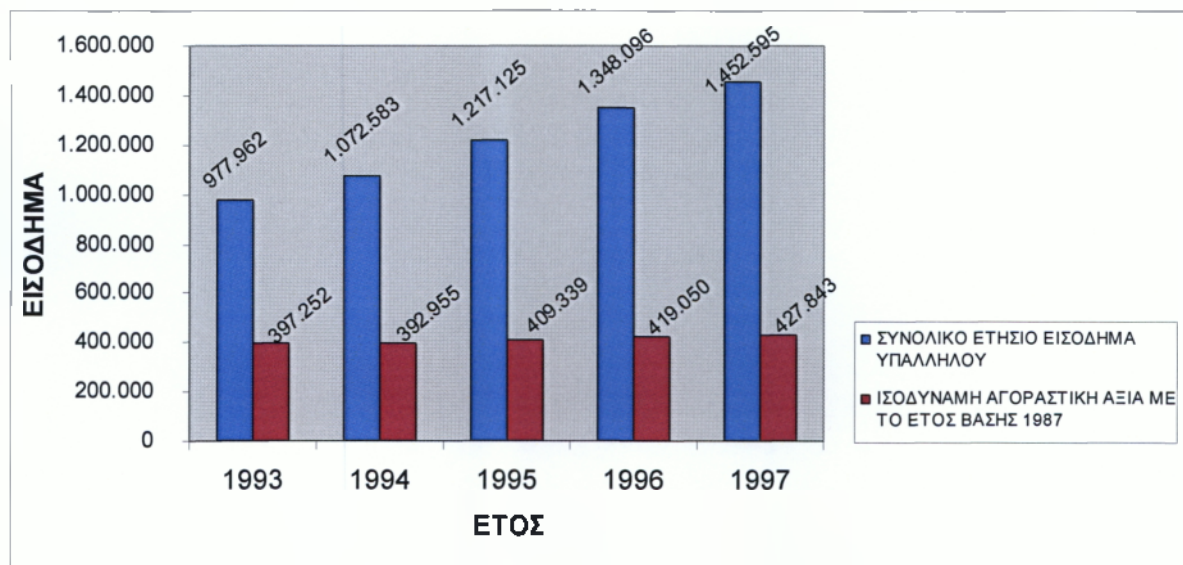
Κεφάλαιο 5 : Ισοδυναμία αγοραστικής αξίας του συνολικού ετήσιου εισοδήματος με το έτος βάσης.

Συνεχίζοντας με τον ίδιο ακριβώς τρόπο και χρησιμοποιώντας τον ίδιο κεντρικό πίνακα και για την δεύτερη πενταετία καταλήγουμε στους εξής υπολογισμούς για τον κάθε ένα μισθωτό, ξεκινώντας από τον υπάλληλο.

Πίνακας 5.1 : Ισοδυναμία της αγοραστικής αξίας του υπάλληλου την πενταετία 1993-1997 με το έτος βάσης 1987.

ΕΤΟΣ	ΜΕΣΟΣ ΕΤΗΣΙΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΜΕ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ 1987=100	ΜΕΙΩΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΑΓΟΡΑΣΤ.ΑΞΙΑΣ ΜΕ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ 87=100 (ΣΥΝΤ.ΙΣΟΔ.ΑΓΟΡ.ΑΞΙΑΣ)	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΤΗΣΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ	ΙΣΟΔΥΝΑΜΗ ΑΓΟΡΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ 1987
1993	55,322	1,144	246,18	40,62	977.962	397.248
1994	61,338	1,109	272,95	36,64	1.072.583	392.952
1995	66,818	1,089	297,34	33,63	1.217.125	409.336
1996	72,293	1,082	321,70	31,08	1.348.096	419.047
1997	76,296	1,055	339,51	29,45	1.452.595	427.839

Συγκρίνοντας τα παραπάνω αποτελέσματα προκύπτει το ακόλουθο ραβδόγραμμα:

Σχήμα 5.1 : Σχηματική αναπαράσταση του συνολικού ετησίου εισοδήματος ενός υπαλλήλου την πενταετία 1993-1997 και της ισοδύναμης αγοραστικής αξίας με το έτος βάσης 1987

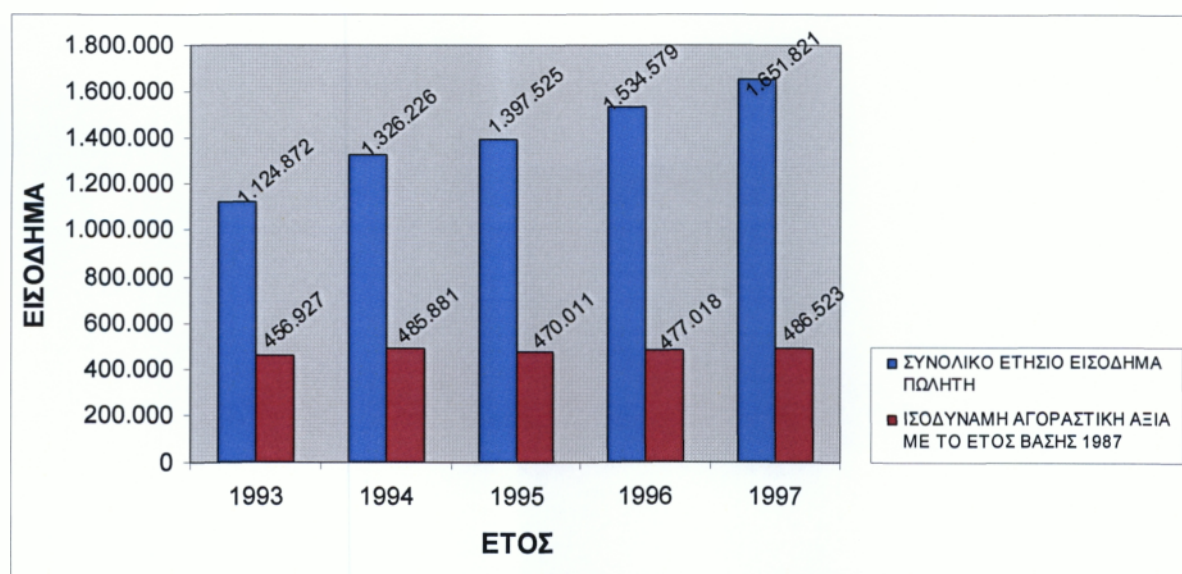
Κατά την περίοδο 1993- 1997 συνεχίζεται η πτώση του ονομαστικού μισθού του υπαλλήλου για τα 2 πρώτα χρόνια παρόλο την ομαλή εξέλιξη του ονομαστικού μισθού του η οποία πάντως παρουσιάζει μια σχετική επιβράδυνση. Προφανώς η πτώση του πραγματικού μισθού την διετία 1993-1994 και η μικρή ανάκαμψη που παρουσιάζεται αργότερα είναι απόρροια του πληθωριστικού περιβάλλοντος την δεδομένη περίοδο ο οποίος όμως πληθωρισμός είναι σαφώς ηπιότερος σε σχέση με την προηγούμενη τετραετία ειδικά όσο οδεύομε προς το 1997.

Όσον αφορά την περίπτωση του πωλητή έχουμε:

Πίνακας 5.2 : Ισοδυναμία της αγοραστικής αξίας του πωλητή την πενταετία 1993-1997 με το έτος βάσης 1987.

ΕΤΟΣ	ΜΕΣΟΣ ΕΤΗΣΙΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΜΕ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ 1987=100	ΜΕΙΩΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΑΓΟΡΑΣΤ.ΑΞΙΑΣ ΜΕ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ 87=100	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΤΗΣΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΠΩΛΗΤΗ	ΙΣΟΔΥΝΑΜΗ ΑΓΟΡΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ 1987
1993	55,322	1,144	246,18	40,62	1.124.872	456.927
1994	61,338	1,109	272,95	36,64	1.326.226	485.881
1995	66,818	1,089	297,34	33,63	1.397.525	470.011
1996	72,293	1,082	321,70	31,08	1.534.579	477.018
1997	76,296	1,055	339,51	29,45	1.651.821	486.523

Και το αντίστοιχο γράφημα:

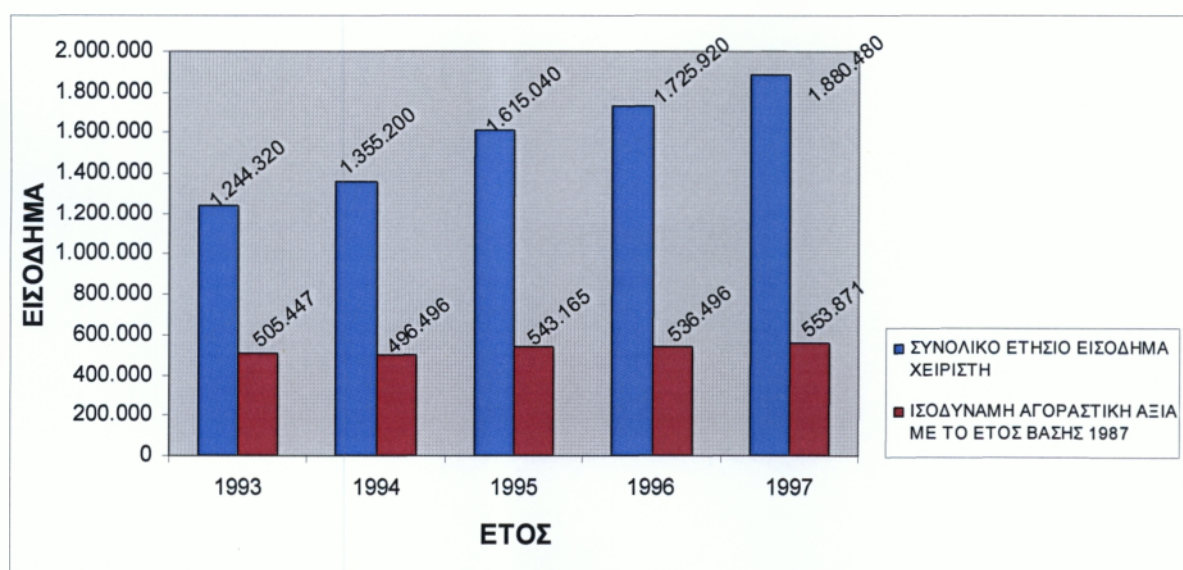
Σχήμα 5.2: Σχηματική αναπαράσταση του συνολικού ετησίου εισοδήματος ενός πωλητή την πενταετία 1993-1997 και της ισοδύναμης αγοραστικής αξίας με το έτος βάσης 1987

Ο πραγματικός μισθός του πωλητή παρουσιάζει μια σχετική στασιμότητα με αυξητικές τάσεις προς το τέλος της περιόδου. Η αύξηση του ονομαστικού του μισθού το 1994 είναι σημαντική ενώ το 1995 η εξέλιξη του εν λόγω μισθού δεν συμβαδίζει με τον πληθωρισμό εκείνη την περίοδο. Τέλος για τον χειριστή θα έχουμε τον ακόλουθο πίνακα:

Πίνακας 5.3 : Ισοδυναμία της αγοραστικής αξίας του χειριστή την πενταετία 1993-1997 με το έτος βάσης 1987.

ΕΤΟΣ	ΜΕΣΟΣ ΕΤΗΣΙΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΜΕ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ 1987=100	ΜΕΙΩΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΑΓΟΡΑΣΤ. ΑΞΙΑΣ ΜΕ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ 87=100	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΤΗΣΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΧΕΙΡΙΣΤΗ	ΙΣΟΔΥΝΑΜΗ ΑΓΟΡΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ 1987
1993	55,322	1,144	246,18	40,62	1.244.320	505.447
1994	61,338	1,109	272,95	36,64	1.355.200	496.496
1995	66,818	1,089	297,34	33,63	1.615.040	543.165
1996	72,293	1,082	321,70	31,08	1.725.920	536.496
1997	76,296	1,055	339,51	29,45	1.880.480	553.871

Και το αντίστοιχο γράφημα:

Σχήμα 5.3: Σχηματική αναπαράσταση του συνολικού ετησίου εισοδήματος ενός χειριστή την πενταετία 1993-1997 και της ισοδύναμης αγοραστικής αξίας με το έτος βάσης 1987

Όπως και την προηγούμενη τετραετία ο πραγματικός μισθός του χειριστή παρουσιάζει αυξομειώσεις, όχι ιδιαίτερα έντονες, από χρονιά σε χρονιά. Πάντως αν επιχειρήσουμε μια σύγκριση μεταξύ του 1997 και του 1993 παρατηρούμε πως ο πραγματικός μισθός βελτιώνεται κυρίως λόγω της έναρξης της αποκλιμάκωσης του πληθωρισμού η οποία όπως θα δούμε συνεχίζεται αργότερα με μεγαλύτερη ένταση.

Κεφάλαιο 6 : Σύγκριση κλιμάκων φορολογίας 1998 – 2002

6.1 Οικονομικό έτος 1998

Σύμφωνα με τις συμβάσεις εργασίας ²⁵ ο υπάλληλος το 1997 είχε μικό μηνιαίο μισθό 133.962 δρχ., ο πωλητής 161.057 δρχ. και αντίστοιχα ο χειριστής μηχανημάτων 172.930 δρχ. Οπότε το καθαρό ετήσιο εισόδημα θα είναι:

Πίνακας 6.1: Υπολογισμός συνολικού ετησίου εισοδήματος χαμηλού, μεσαίου και υψηλόμισθου εργαζομένου το οικονομικό έτος 1998.

	Μικτά	Μείον κρατήσεις ΙΚΑ	Καθαρές μηνιαίες αποδοχές	Συνολικό ετήσιο εισόδημα
Υπάλληλος	133.962	16%	112.528	1.575.393
Πωλητής	161.057	20%	128.846	1.803.838
Χειριστής	172.930	20%	138.344	1.936.816

Σύμφωνα με τον πίνακα φορολογίας εισοδήματος ²⁶ για το 1998 υπολογίζουμε το φόρο εισοδήματος για τις τρεις κατηγορίες.

Πίνακας 6.2: Πίνακας Φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων οικονομικού έτους 1998.

ΚΛΙΜΑΚΙΟ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ (%)	ΦΟΡΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	
			ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΦΟΡΟΥ
1.000.000	0	0	1.000.000	0
1.500.000	5	75.000	2.500.000	75.000
1.500.000	15	225.000	4.000.000	300.000
3.000.000	30	900.000	7.000.000	1.200.000
8.000.000	40	3.200.000	15.000.000	4.400.000
Υπερβάλλον	45			

²⁵ Δελτία Εργατικής Νομοθεσίας, (1987-2006)

²⁶ Οδηγίες για τη συμπλήρωση της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, οικονομικό έτος 1998. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Στον υπάλληλο αναλογεί φόρος ίσος με 28.770 δρχ., στον πωλητή 40.192 δρχ. και στον χειριστή 46.841 δρχ. Εάν διαιρέσουμε τον φόρο που αναλογεί στον καθένα προς το ετήσιο εισόδημά του, βρίσκουμε το ποσοστό που αποτελεί ο φόρος στο εισόδημά του.

Έτσι ο υπάλληλος πληρώνει το 1,83% του εισοδήματος του για φόρο, ο πωλητής το 2,23% και ο χειριστής το 2,42%

6.2 Οικονομικό έτος 1999

Σύμφωνα με τις συμβάσεις εργασίας²⁷ ο υπάλληλος το 1998 είχε μισθό μηνιαίο 142.060 δρχ., ο πωλητής 171.260 δρχ. και αντίστοιχα ο χειριστής μηχανημάτων 194.243 δρχ. Οπότε το καθαρό ετήσιο εισόδημα θα είναι:

Πίνακας 6.3: Υπολογισμός συνολικού ετησίου εισοδήματος χαμηλού, μεσαίου και υψηλόμισθου εργαζομένου το οικονομικό έτος 1999.

	Μικτά	Μείον κρατήσεις ΙΚΑ	Καθαρές μηνιαίες αποδοχές	Συνολικό ετήσιο εισόδημα
Υπάλληλος	142.060	16%	119.330	1.670.626
Πωλητής	171.260	20%	137.008	1.918.112
Χειριστής	194.243	20%	155.394	2.175.522

Σύμφωνα με τον πίνακα φορολογίας εισοδήματος²⁸ για το 1999 υπολογίζουμε το φόρο εισοδήματος για τις τρεις κατηγορίες.

Πίνακας 6.4: Πίνακας Φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων οικονομικού έτους 1999.

ΚΛΙΜΑΚΙΟ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ (%)	ΦΟΡΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	
			ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΦΟΡΟΥ
1.055.000	0	0	1.055.000	0
1.582.500	5	79.125	2.637.500	79.125
1.582.500	15	237.375	4.220.000	316.500
3.165.000	30	949.500	7.385.000	1.266.000
8.440.000	40	3.376.000	15.825.000	4.642.000
Υπερβάλλον	45			

²⁷ Δελτία Εργατικής Νομοθεσίας, (1987-2006)

²⁸ Οδηγίες για τη συμπλήρωση της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, οικονομικό έτος 1999. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Στον υπάλληλο αναλογεί φόρος ίσος με 30.781 δρχ., στον πωλητή 43.156 δρχ. και στον χειριστή 56.026 δρχ. Εάν διαιρέσουμε τον φόρο που αναλογεί στον καθένα προς το ετήσιο εισόδημά του, βρίσκουμε το ποσοστό που αποτελεί ο φόρος στο εισόδημά του.

Έτσι ο υπάλληλος πληρώνει το 1,84% του εισοδήματος του για φόρο, ο πωλητής το 2,25% και ο χειριστής το 2,58%.

6.3 Οικονομικό έτος 2000

Σύμφωνα με τις συμβάσεις εργασίας ²⁹ ο υπάλληλος το 1999 είχε μισθό 147.517 δρχ., ο πωλητής 179.516 δρχ. και αντίστοιχα ο χειριστής μηχανημάτων 202.515 δρχ. Οπότε το καθαρό ετήσιο εισόδημα θα είναι:

Πίνακας 6.5: Υπολογισμός συνολικού ετησίου εισοδήματος χαμηλού, μεσαίου και υψηλόμισθου εργαζομένου το οικονομικό έτος 2000.

	Μικτά	Μείον κρατήσεις ΙΚΑ	Καθαρές μηνιαίες αποδοχές	Συνολικό ετήσιο εισόδημα
Υπάλληλος	147.517	16%	123.914	1.734.800
Πωλητής	179.516	20%	143.613	2.010.579
Χειριστής	202.515	20%	162.012	2.268.168

Σύμφωνα με τον πίνακα φορολογίας εισοδήματος ³⁰ για το 2000 υπολογίζουμε το φόρο εισοδήματος για τις τρεις κατηγορίες.

Πίνακας 6.6: Πίνακας Φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων οικονομικού έτους 2000.

ΚΛΙΜΑΚΙΟ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ (%)	ΦΟΡΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	
			ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΦΟΡΟΥ
1.600.000	0	0	1.600.000	0
1.110.000	5	55.500	2.710.000	55.500
1.625.000	15	243.750	4.335.000	299.250
3.245.000	30	973.500	7.580.000	1.272.750
8.655.000	40	3.462.000	16.235.000	4.734.750
Υπερβάλλον	45			

²⁹ Δελτία Εργατικής Νομοθεσίας, (1987-2006)

³⁰ Οδηγίες για τη συμπλήρωση της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, οικονομικό έτος 2000. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Στον υπάλληλο αναλογεί φόρος ίσος με 6.740 δρχ., στον πωλητή 20.529 δρχ. και στον χειριστή 33.408 δρχ. Εάν διαιρέσουμε τον φόρο που αναλογεί στον καθένα προς το ετήσιο εισόδημά του, βρίσκουμε το ποσοστό που αποτελεί ο φόρος στο εισόδημά του.

Έτσι ο υπάλληλος πληρώνει το 0,39% του εισοδήματος του για φόρο, ο πωλητής το 1,02% και ο χειριστής το 1,47%.

6.4 Οικονομικό έτος 2001

Σύμφωνα με τις συμβάσεις εργασίας³¹ ο υπάλληλος το 2000 είχε μικό μηνιαίο μισθό 153.643δρχ., ο πωλητής 188.492 δρχ. και αντίστοιχα ο χειριστής μηχανημάτων 210.278 δρχ. Οπότε το καθαρό ετήσιο εισόδημα θα είναι:

Πίνακας 6.7: Υπολογισμός συνολικού ετησίου εισοδήματος χαμηλού, μεσαίου και υψηλόμισθου εργαζομένου το οικονομικό έτος 2001.

	Μικτά	Μείον κρατήσεις ΙΚΑ	Καθαρές μηνιαίες αποδοχές	Συνολικό ετήσιο εισόδημα
Υπάλληλος	153.643	16%	129.060	1.806.842
Πωλητής	188.492	20%	150.794	2.111.110
Χειριστής	210.278	20%	168.222	2.355.114

Σύμφωνα με τον πίνακα φορολογίας εισοδήματος³² για το 2001 υπολογίζουμε το φόρο εισοδήματος για τις τρεις κατηγορίες.

³¹ Δελτία Εργατικής Νομοθεσίας, (1987-2006)

³² Οδηγίες για τη συμπλήρωση της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, οικονομικό έτος 2001. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Πίνακας 6.8: Πίνακας Φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων οικονομικού έτους 2001.

ΚΛΙΜΑΚΙΟ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ (%)	ΦΟΡΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	
			ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΦΟΡΟΥ
2.000.000	0	0	2.000.000	0
710.000	5	35.500	2.710.000	35.500
1.625.000	15	243.750	4.335.000	279.250
3.245.000	30	973.500	7.580.000	1.252.750
8.655.000	40	3.462.000	16.235.000	4.714.750
Υπερβάλλον	40			

Στον υπάλληλο δεν αναλογεί , στον πωλητή 5.556 δρχ. και στον χειριστή 17.756 δρχ.

Εάν διαιρέσουμε τον φόρο που αναλογεί στον καθένα προς το ετήσιο εισόδημά του, βρίσκουμε το ποσοστό που αποτελεί ο φόρος στο εισόδημά του.

Έτσι ο υπάλληλος πληρώνει το 0% του εισοδήματος του για φόρο, ο πωλητής το 0,26% και ο χειριστής το 0,75%.

6.5 Οικονομικό έτος 2002

Σύμφωνα με τις συμβάσεις εργασίας³³ ο υπάλληλος το 2001 μικό μηνιαίο μισθό 158.756 δρχ., ο πωλητής 194.563 δρχ. και αντίστοιχα ο χειριστής μηχανημάτων 251.060 δρχ. Οπότε το καθαρό ετήσιο εισόδημα θα είναι:

Πίνακας 6.9: Υπολογισμός συνολικού ετησίου εισοδήματος χαμηλού, μεσαίου και υψηλόμισθου εργαζομένου το οικονομικό έτος 2002.

	Μικτά	Μείον κρατήσεις ΙΚΑ	Καθαρές μηνιαίες αποδοχές	Συνολικό ετήσιο εισόδημα
Υπάλληλος	158.756	16%	133.355	1.866.971
Πωλητής	194.563	20%	155.650	2.179.106
Χειριστής	251.060	20%	200.848	2.811.872

Σύμφωνα με τον πίνακα φορολογίας εισοδήματος³⁴ για το 2002 υπολογίζουμε το φόρο εισοδήματος για τις τρεις κατηγορίες.

Πίνακας 6.10: Πίνακας Φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων οικονομικού έτους 2002.

ΚΛΙΜΑΚΙΟ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ (%)	ΦΟΡΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	
			ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΦΟΡΟΥ
2100.000	0	0	2.100.000	0
746.000	5	37.300	2.846.000	37.300
1.706.000	15	255.900	4.552.000	293.200
3.407.000	30	1.022.100	7.959.000	1.315.300
9.088.000	40	3.635.200	17.047.000	4.950.500
Υπερβάλλον	42,5			

Στον υπάλληλο δεν αναλογεί φόρος, στον πωλητή 3.955 δρχ. και στον χειριστή 35.594 δρχ. Εάν διαιρέσουμε τον φόρο που αναλογεί στον καθένα προς το ετήσιο εισόδημά του, βρίσκουμε το ποσοστό που αποτελεί ο φόρος στο εισόδημά του. Έτσι ο υπάλληλος πληρώνει το 0% του εισοδήματος του για φόρο, ο πωλητής το 0,18% και ο χειριστής το 1,27%.

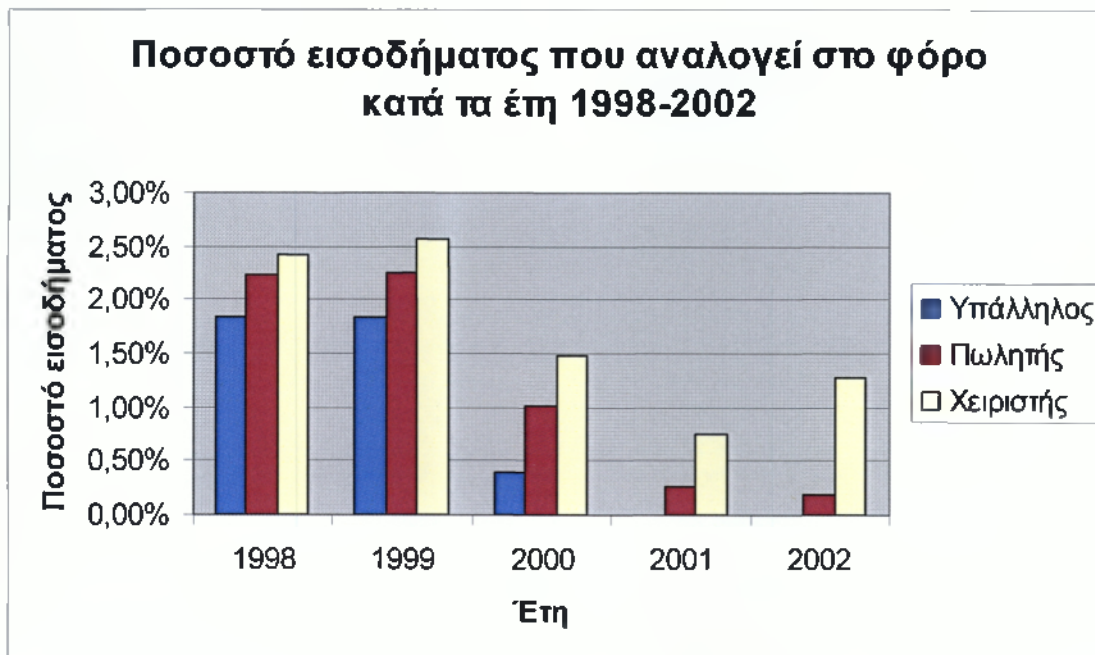
³³ Δελτία Εργατικής Νομοθεσίας, (1987-2006)

³⁴ Οδηγίες για τη συμπλήρωση της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, οικονομικό έτος 2002. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

6.6 Γενικός πίνακας πενταετίας

Πίνακας 6.11: Ποσοστιαίος υπολογισμός φόρου εισοδήματος την πενταετία 1998-2002 χαμηλού, μεσαίου και υψηλόμισθου εργαζομένου.

	1998	1999	2000	2001	2002
Υπάλληλος	1,83%	1,84%	0,39%	0,00%	0,00%
Πωλητής	2,23%	2,25%	1,02%	0,26%	0,18%
Χειριστής	2,42%	2,58%	1,47%	0,75%	1,27%

Σχήμα 6.1 : Γραφική αναπαράσταση ποσοστού εισοδήματος που αναλογεί στο φόρο την πενταετία 1998-2002 χαμηλού, μεσαίου και υψηλόμισθου εργαζομένου.

Το 1998 παρατηρείται μια μικρή άνοδος των φορολογικών συντελεστών για να ακολουθήσει πτώση το 2000 και την επαναφορά τους σε χαμηλά επίπεδα. Αξιοσημείωτο είναι πως τις χρονιές 2001 και 2002 ο υπάλληλος δεν πληρώνει καθόλου φόρο.

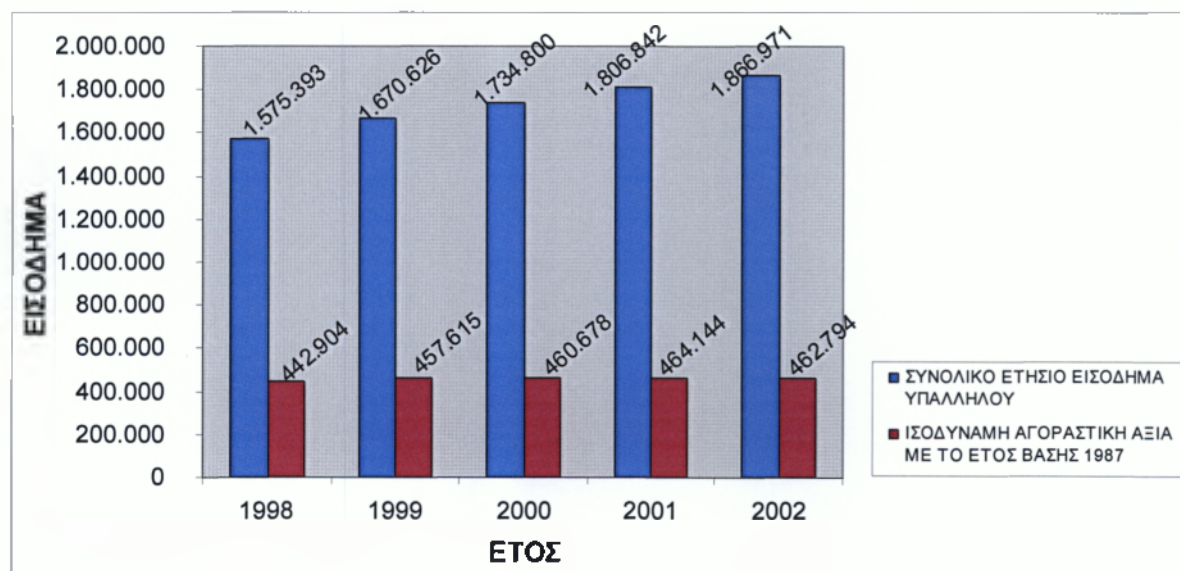
Κεφάλαιο 7 : Ισοδυναμία αγοραστικής αξίας του συνολικού ετήσιου εισοδήματος με το έτος βάσης.

Ακολουθώντας την ίδια διαδικασία και έχοντας ως οδηγό τον κεντρικό πίνακα για την τρίτη πενταετία προκύπτουν τα ακόλουθα αποτελέσματα για τον κάθε μισθωτό, ξεκινώντας από τον υπάλληλο.

Πίνακας 7.1 : Ισοδυναμία της αγοραστικής αξίας του υπάλληλου την πενταετία 1998-2002 με το έτος βάσης 1987.

ΕΤΟΣ	ΜΕΣΟΣ ΕΤΗΣΙΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΜΕ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ 1987=100	ΜΕΙΩΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΑΓΟΡΑΣΤ.ΑΞΙΑΣ ΜΕ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ 87=100 (ΣΥΝΤ.ΙΣΟΔ.ΑΓΟΡ.ΑΞΙΑΣ)	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΤΗΣΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ	ΙΣΟΔΥΝΑΜΗ ΑΓΟΡΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ 1987
1998	79,932	1,048	355,70	28,11	1.575.393	442.904
1999	82,039	1,026	365,07	27,39	1.670.626	457.615
2000	84,624	1,032	376,58	26,56	1.734.800	460.678
2001	87,48	1,034	389,28	25,69	1.806.842	464.144
2002	90,655	1,036	403,41	24,79	1.866.971	462.794

Τα παραπάνω αποτελέσματα γίνονται κατανοητά με το παρακάτω γράφημα :

Σχήμα 7.1: Σχηματική αναπαράσταση του συνολικού ετησίου εισοδήματος ενός υπαλλήλου την πενταετία 1998-2002 και της ισοδύναμης αγοραστικής αξίας με το έτος βάσης 1987

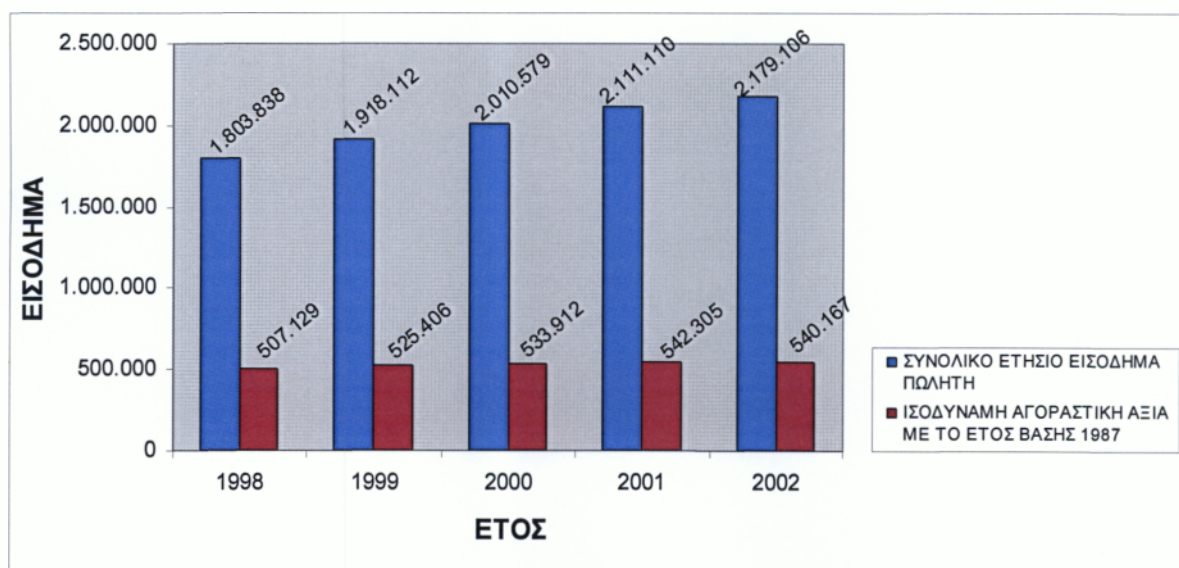
Την εν λόγω περίοδο ο πραγματικός μισθός του υπαλλήλου σημειώνει μια σταδιακή άνοδο η οποία όμως είναι μικρή. Ο χαμηλός πληθωρισμός ο οποίος διαμορφώνεται σε χαμηλά τουλάχιστον επίπεδα εικοσαετίας και μεν δίνει ώθηση στον πραγματικό μισθό με έτος βάσης πάντα το 1987 αλλά η άνοδος του πραγματικού μισθού μετριάζεται από την σχετικά χαμηλή αύξηση του ονομαστικού μισθού. Ένας από τους λόγους που ο τελευταίος αυξάνεται με χαμηλούς ρυθμούς είναι βέβαια και ο χαμηλός πληθωρισμός παράγοντας ο οποίος επηρεάζει τους ονομαστικούς μισθούς μέσω των συλλογικών συμβάσεων εργασίας.

Όσον αφορά την περίπτωση του πωλητή έχουμε:

Πίνακας 7.2 : Ισοδυναμία της αγοραστικής αξίας του πωλητή την πενταετία 1998-2002 με το έτος βάσης 1987.

ΕΤΟΣ	ΜΕΣΟΣ ΕΤΗΣΙΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΜΕ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ 1987=100	ΜΕΙΩΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΑΓΟΡΑΣΤ. ΑΞΙΑΣ ΜΕ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ 87=100	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΤΗΣΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΠΩΛΗΤΗ	ΙΣΟΔΥΝΑΜΗ ΑΓΟΡΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ 1987
1998	79,932	1,048	355,70	28,11	1.803.838	507.129
1999	82,039	1,026	365,07	27,39	1.918.112	525.406
2000	84,624	1,032	376,58	26,56	2.010.579	533.912
2001	87,48	1,034	389,28	25,69	2.111.110	542.305
2002	90,655	1,036	403,41	24,79	2.179.106	540.167

Και το αντίστοιχο γράφημα:

Σχήμα 7.2: Σχηματική αναπαράσταση του συνολικού ετησίου εισοδήματος ενός πωλητή την πενταετία 1998-2002 και της ισοδύναμης αγοραστικής αξίας με το έτος βάσης 1987.

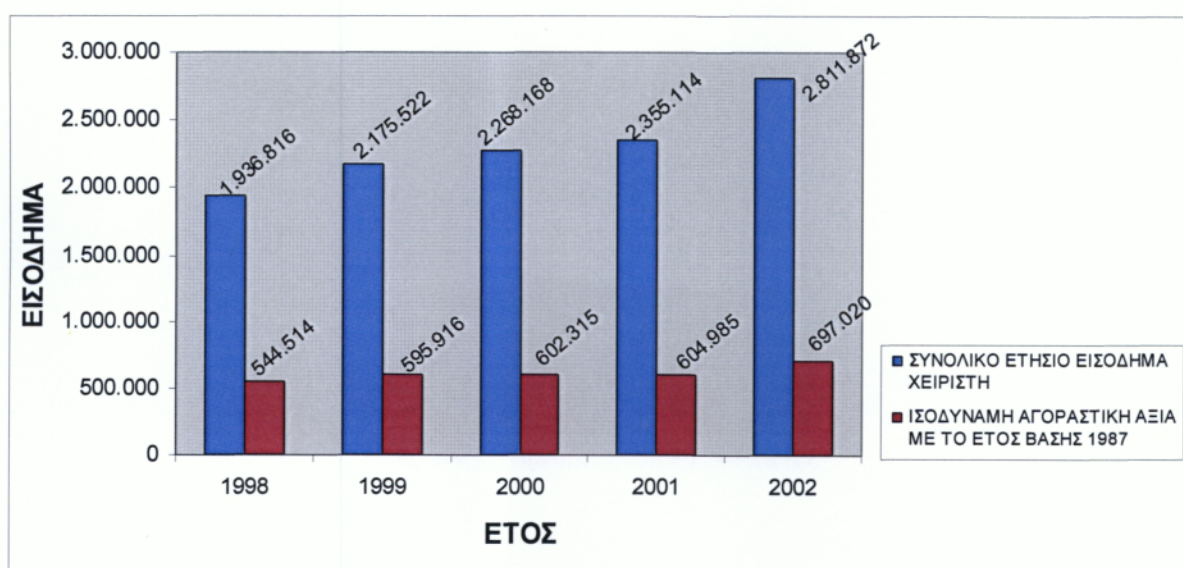
Για τον πωλητή μπορούμε να πούμε ότι σημειώνεται μια σταθερή αύξηση του πραγματικού του μισθού η οποία όμως δεν είναι ιδιαίτερα σημαντική, λόγω της αργής εξέλιξης του ονομαστικού του μισθού. Είναι σαφές ότι από τις 3 κατηγορίες αυτός που ευνοείται περισσότερο σε αυτή την περίοδο χαμηλών επιτοκίων και πληθωρισμού, μια περίοδος πρωτόγνωρη για την ελληνική οικονομία, είναι ο χειριστής όπως θα δούμε παρακάτω.

Τέλος για τον χειριστή θα έχουμε τον ακόλουθο πίνακα:

Πίνακας 7.3 : Ισοδυναμία της αγοραστικής αξίας του χειριστή την πενταετία 1998-2002 με το έτος βάσης 1987.

ΕΤΟΣ	ΜΕΣΟΣ ΕΤΗΣΙΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΜΕ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ 1987=100	ΜΕΙΩΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΑΓΟΡΑΣΤ. ΑΞΙΑΣ ΜΕ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ 87=100	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΤΗΣΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΧΕΙΡΙΣΤΗ	ΙΣΟΔΥΝΑΜΗ ΑΓΟΡΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ 1987
1998	79,932	1,048	355,70	28,11	1.936.816	544.514
1999	82,039	1,026	365,07	27,39	2.175.522	595.916
2000	84,624	1,032	376,58	26,55	2.268.168	602.315
2001	87,48	1,034	389,28	25,69	2.355.114	604.985
2002	90,655	1,036	403,41	24,79	2.811.872	697.020

Και το αντίστοιχο γράφημα:

Σχήμα 7.3: Σχηματική αναπαράσταση του συνολικού ετησίου εισοδήματος ενός χειριστή την πενταετία 1998-2002 και της ισοδύναμης αγοραστικής αξίας με το έτος βάσης 1987.

Στην περίπτωση του χειριστή παρατηρούμε μια ραγδαία αύξηση του πραγματικού του μισθού η οποία κορυφώνεται το 2002. Σε αυτό συντέλεσε βέβαια και η σημαντική αύξηση του ονομαστικού μισθού του χειριστή κατά το 2002. Πάντως τόσο στον υπάλληλο και κυρίως στον χειριστή η βελτίωση του μακροοικονομικού περιβάλλοντος την εν λόγω περίοδο με τον πληθωρισμό να διαμορφώνεται κατά μέσο όρο στο 4% ασκεί ευεργετικές επιπτώσεις στον πραγματικό τους μισθό.

Χαρακτηριστικό της συγκεκριμένης περιόδου είναι η ένταξη της χώρας μας στην ΟΝΕ και της συνακόλουθης εναρμόνισης των μακροοικονομικών μεγεθών ,μεταξύ των οποίων βέβαια και ο πληθωρισμός ,σύμφωνα με τα αναγκαία πρότυπα.

Κεφάλαιο 8 : Σύγκριση κλιμάκων φορολογίας 2003–2007

Από εδώ και κάτω ευρώ

8.1 Οικονομικό έτος 2003

Σύμφωνα με τις συμβάσεις εργασίας³⁵ ο υπάλληλος το 2002 μικό μηνιαίο μισθό 490,04€, ο πωλητής 598,80€ και αντίστοιχα ο χειριστής μηχανημάτων 853,05€. Οπότε το καθαρό ετήσιο εισόδημα θα είναι:

Πίνακας 8.1: Υπολογισμός συνολικού ετησίου εισοδήματος χαμηλού, μεσαίου και υψηλόμισθου εργαζομένου το οικονομικό έτος 2003.

	Μικτά	Μείον κρατήσεις ΙΚΑ	Καθαρές μηνιαίες αποδοχές	Συνολικό ετήσιο εισόδημα
Υπάλληλος	490,04 €	16%	411,63 €	5.762,87 €
Πωλητής	598,80 €	20%	479,04 €	6.706,56 €
Χειριστής	853,05 €	20%	682,44 €	9.554,16 €

Σύμφωνα με τον πίνακα φορολογίας εισοδήματος³⁶ για το 2003 υπολογίζουμε το φόρο εισοδήματος για τις τρεις κατηγορίες.

Πίνακας 8.2: Πίνακας Φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων οικονομικού έτους 2003.

ΚΛΙΜΑΚΙΟ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ (%)	ΦΟΡΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	
			ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΦΟΡΟΥ
7.400	0	0	7.400	0
1.000	5	50	8.400	50
5.000	15	750	13.400	800
10.000	30	3.000	2.3400	3.800
Υπερβάλλον	40			

³⁵ Δελτία Εργατικής Νομοθεσίας, (1987-2006)

³⁶ Οδηγίες για τη συμπλήρωση της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, οικονομικό έτος 2003. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Στον υπάλληλο και στον πωλητή δεν αναλογεί φόρος και στον χειριστή αναλογούν 223,12€. Εάν διαιρέσουμε τον φόρο που αναλογεί στον καθένα προς το ετήσιο εισόδημά του, βρίσκουμε το ποσοστό που αποτελεί ο φόρος στο εισόδημά του.

Έτσι ο υπάλληλος πληρώνει το 0% του εισοδήματος του για φόρο, ο πωλητής το 0 % και ο χειριστής το 2,34%.

8.2 Οικονομικό έτος 2004

Σύμφωνα με τις συμβάσεις εργασίας³⁷ ο υπάλληλος το 2003 μικότο μηνιαίο μισθό 519,87 €, ο πωλητής 640,82€ και αντίστοιχα ο χειριστής μηχανημάτων 905,80€. Οπότε το καθαρό ετήσιο εισόδημα θα είναι:

Πίνακας 8.3: Υπολογισμός συνολικού ετησίου εισοδήματος χαμηλού, μεσαίου και υψηλόμισθου εργαζομένου το οικονομικό έτος 2004.

	Μικτά	Μείον κρατήσεις ΙΚΑ	Καθαρές μηνιαίες αποδοχές	Συνολικό ετήσιο εισόδημα
Υπάλληλος	519,87 €	16%	436,69 €	6.113,67 €
Πωλητής	640,82 €	20%	512,66 €	7.177,18 €
Χειριστής	905,80 €	20%	724,64 €	10.144,96 €

Σύμφωνα με τον πίνακα φορολογίας εισοδήματος³⁸ για το 2004 υπολογίζουμε το φόρο εισοδήματος για τις τρεις κατηγορίες.

Πίνακας 8.4: Πίνακας Φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων οικονομικού έτους 2004.

ΚΛΙΜΑΚΙΟ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ (%)	ΦΟΡΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	
			ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΦΟΡΟΥ
10.000	0	5	10.000	0
3.400	15	510	13.400	510
10.000	30	3.000	23.400	3.510
Υπερβάλλον	40			

³⁷ Δελτία Εργατικής Νομοθεσίας, (1987-2006)

³⁸ Οδηγίες για τη συμπλήρωση της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, οικονομικό έτος 2004. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Στον υπάλληλο και στον πωλητή δεν αναλογεί φόρος και στον χειριστή αναλογούν 21,74€. Εάν διαιρέσουμε τον φόρο που αναλογεί στον καθένα προς το ετήσιο εισόδημά του, βρίσκουμε το ποσοστό που αποτελεί ο φόρος στο εισόδημά του.

Έτσι ο υπάλληλος πληρώνει το 0% του εισοδήματος του για φόρο, ο πωλητής το 0 % και ο χειριστής το 0,21%.

8.3 Οικονομικό έτος 2005

Σύμφωνα με τις συμβάσεις εργασίας³⁹ ο υπάλληλος το 2004 μικότο μηνιαίο μισθό 540,66 €, ο πωλητής 666,45 € και αντίστοιχα ο χειριστής μηχανημάτων 942,04€. Οπότε το καθαρό ετήσιο εισόδημα θα είναι:

Πίνακας 8.5: Υπολογισμός συνολικού ετησίου εισοδήματος χαμηλού, μεσαίου και υψηλόμισθου εργαζομένου το οικονομικό έτος 2005.

	Μικτά	Μείον κρατήσεις ΙΚΑ	Καθαρές μηνιαίες αποδοχές	Συνολικό ετήσιο εισόδημα
Υπάλληλος	540,66 €	16%	454,15 €	6.358,16 €
Πωλητής	666,45 €	20%	533,16 €	7.464,24 €
Χειριστής	942,04 €	20%	753,63 €	10.550,85 €

Σύμφωνα με τον πίνακα φορολογίας εισοδήματος⁴⁰ για το 2005 υπολογίζουμε το φόρο εισοδήματος για τις τρεις κατηγορίες.

Πίνακας 8.6: Πίνακας Φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων οικονομικού έτους 2005.

ΚΛΙΜΑΚΙΟ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ (%)	ΦΟΡΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	
			ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΦΟΡΟΥ
10.000	0	5	10.000	0
3.400	15	510	13.400	510
10.000	30	3.000	23.400	3.510
Υπερβάλλον	40			

³⁹ Δελτία Εργατικής Νομοθεσίας, (1987-2006)

⁴⁰ Οδηγίες για τη συμπλήρωση της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, οικονομικό έτος 2005. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Στον υπάλληλο και στον πωλητή δεν αναλογεί φόρος και στον χειριστή αναλογούν 82,63€. Εάν διαιρέσουμε τον φόρο που αναλογεί στον καθένα προς το ετήσιο εισόδημά του, βρίσκουμε το ποσοστό που αποτελεί ο φόρος στο εισόδημά του.

Έτσι ο υπάλληλος πληρώνει το 0% του εισοδήματός του για φόρο, ο πωλητής το 0 % και ο χειριστής το 0,78%.

8.4 Οικονομικό έτος 2006

Σύμφωνα με τις συμβάσεις εργασίας⁴¹ ο υπάλληλος το 2005 μισθό 572,30€, ο πωλητής 700,87€ και αντίστοιχα ο χειριστής μηχανημάτων 996,50€. Οπότε το καθαρό ετήσιο εισόδημα θα είναι:

Πίνακας 8.7: Υπολογισμός συνολικού ετησίου εισοδήματος χαμηλού, μεσαίου και υψηλόμισθου εργαζομένου το οικονομικό έτος 2006.

	Μικτά	Μείον κρατήσεις ΙΚΑ	Καθαρές μηνιαίες αποδοχές	Συνολικό ετήσιο εισόδημα
Υπάλληλος	572,30 €	16%	480,73 €	6.730,25 €
Πωλητής	700,87 €	20%	560,70 €	7.849,74 €
Χειριστής	996,50 €	20%	797,20 €	11.160,80 €

Σύμφωνα με τον πίνακα φορολογίας εισοδήματος⁴² για το 2006 υπολογίζουμε το φόρο εισοδήματος για τις τρεις κατηγορίες.

⁴¹ Δελτία Εργατικής Νομοθεσίας, (1987-2006)

⁴² Οδηγίες για τη συμπλήρωση της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, οικονομικό έτος 2006. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Πίνακας 8.7: Πίνακας Φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων οικονομικού έτους 2006.

ΚΛΙΜΑΚΙΟ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ (%)	ΦΟΡΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	
			ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΦΟΡΟΥ
11.000	0	0	11.000	0
2.000	15	300	13.000	300
10.000	30	3.000	23.000	3.300
Υπερβάλλον	40			

Στον υπάλληλο και στον πωλητή δεν αναλογεί φόρος και στον χειριστή αναλογούν 24,12€. Εάν διαιρέσουμε τον φόρο που αναλογεί στον καθένα προς το ετήσιο εισόδημά του, βρίσκουμε το ποσοστό που αποτελεί ο φόρος στο εισόδημά του.

Έτσι ο υπάλληλος πληρώνει το 0% του εισοδήματος του για φόρο, ο πωλητής το 0 % και ο χειριστής το 0,22%.

8.5 Οικονομικό έτος 2007

Σύμφωνα με τις συμβάσεις εργασίας⁴³ ο υπάλληλος το 2006 μικό μηνιαίο μισθό 625,97€, ο πωλητής 747,16€ και αντίστοιχα ο χειριστής μηχανημάτων 1.066,42€. Οπότε το καθαρό ετήσιο εισόδημα θα είναι:

Πίνακας 8.8: Υπολογισμός συνολικού ετησίου εισοδήματος χαμηλού, μεσαίου και υψηλόμισθου εργαζομένου το οικονομικό έτος 2007.

	Μικτά	Μείον κρατήσεις ΙΚΑ	Καθαρές μηνιαίες αποδοχές	Συνολικό ετήσιο εισόδημα
Υπάλληλος	625,97 €	16%	525,81 €	7.361,41 €
Πωλητής	747,16 €	20%	597,73 €	8.368,19 €
Χειριστής	1.066,42 €	20%	853,14 €	11.943,90 €

Σύμφωνα με τον πίνακα φορολογίας εισοδήματος⁴⁴ για το 2007 υπολογίζουμε το φόρο εισοδήματος για τις τρεις κατηγορίες.

⁴³ Δελτία Εργατικής Νομοθεσίας, (1987-2006)

Πίνακας 8.9: Πίνακας Φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων οικονομικού έτους 2007.

ΚΛΙΜΑΚΙΟ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ (%)	ΦΟΡΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	
			ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΦΟΡΟΥ
11.000	0	0	11.000	0
2.000	15	300	13.000	300
10.000	30	3.000	23.000	3.300
Υπερβάλλον	40			

Στον υπάλληλο και στον πωλητή δεν αναλογεί φόρος και στο χειριστή αναλογούν 141,59€. Εάν διαιρέσουμε τον φόρο που αναλογεί στον καθένα προς το ετήσιο εισόδημά του, βρίσκουμε το ποσοστό που αποτελεί ο φόρος στο εισόδημά του.

Έτσι ο υπάλληλος πληρώνει το 0% του εισοδήματος του για φόρο, ο πωλητής το 0 % και ο χειριστής το 1,18%.

⁴⁴ Οδηγίες για τη συμπλήρωση της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, οικονομικό έτος 2007. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

8.6 Γενικός Πίνακας Πενταετίας

Πίνακας 8.10: Ποσοστιαίος υπολογισμός φόρου εισοδήματος την πενταετία 2003-2007 χαμηλού, μεσαίου και υψηλόμισθου εργαζομένου.

	2003	2004	2005	2006	2007
Υπάλληλος	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Πωλητής	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Χειριστής	2,34%	0,21%	0,78%	0,22%	1,18%

Σχήμα 8.1 : Γραφική αναπαράσταση ποσοστού εισοδήματος που αναλογεί στο φόρο την πενταετία 2003-2007 χαμηλού, μεσαίου και υψηλόμισθου εργαζομένου.

Την περίοδο 2003 – 2007 η κατηγορία του χειριστή είναι η μόνη που φορολογείται. Ο φόρος που πληρώνει ο χειριστής είναι σχεδόν αμελητέος με εξαίρεση το 2003

Κεφάλαιο 9 : Ισοδυναμία αγοραστικής αξίας του συνολικού ετήσιου εισοδήματος με το έτος βάσης.

Η περίοδος αυτή όπως βέβαια και η προηγούμενη χαρακτηρίζεται από ακόμα χαμηλότερο πληθωρισμό ο οποίος κυμαίνεται από 3% έως 3,5%. Την συγκεκριμένη περίοδο το μακροοικονομικό περιβάλλον είναι ιδιαίτερα ευνοϊκό αφού εκτός του χαμηλού πληθωρισμού το ακαθάριστο εθνικό προϊόν παρουσιάζει υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης από τους υψηλότερους στην Ευρωζώνη. Πάντως και το μικροοικονομικό περιβάλλον χαρακτηρίζεται από την αισθητή βελτίωση του επιχειρηματικού κλίματος που έχει ως αποτέλεσμα την μαζική εισροή ξένων κεφαλαίων στην Ελλάδα.

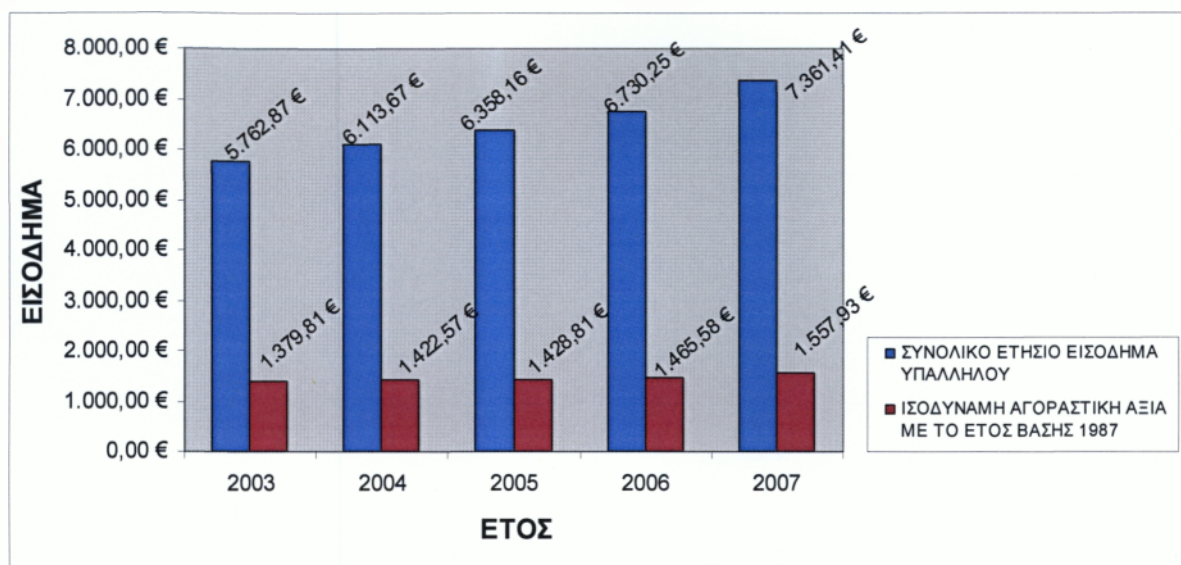
Συγκεκριμένα για τον υπάλληλο θα έχουμε τον ακόλουθο πίνακα :

Πίνακας 9.1 : Ισοδυναμία της αγοραστικής αξίας του υπάλληλου την πενταετία 2003-2007 με το έτος βάσης 1987.

ΕΤΟΣ	ΜΕΣΟΣ ΕΤΗΣΙΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΜΕ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ 1987=100	ΜΕΙΩΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΑΓΟΡΑΣΤ.ΑΞΙΑΣ ΜΕ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ 87=100 (ΣΥΝΤ.ΙΣΟΔ.ΑΓΟΡ.ΑΞΙΑΣ)	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΤΗΣΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ	ΙΣΟΔΥΝΑΜΗ ΑΓΟΡΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ 1987
2003	93,856	1,035	417,66	23,94	5.762,87 €	1.379,81 €
2004	96,576	1,029	429,76	23,27	6.113,67 €	1.422,57 €
2005	100	1,035	445,00	22,47	6.358,16 €	1.428,81 €
2006	103,196	1,032	459,22	21,78	6.730,25 €	1.465,58 €
2007	106,183	1,029	472,51	21,16	7.361,41 €	1.557,93 €

Αναλυτικότερα τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στο επόμενο γράφημα:

Σχήμα 9.1: Σχηματική αναπαράσταση του συνολικού ετησίου εισοδήματος ενός υπαλλήλου την πενταετία 2003-2007 και της ισοδύναμης αγοραστικής αξίας με το έτος βάσης 1987.

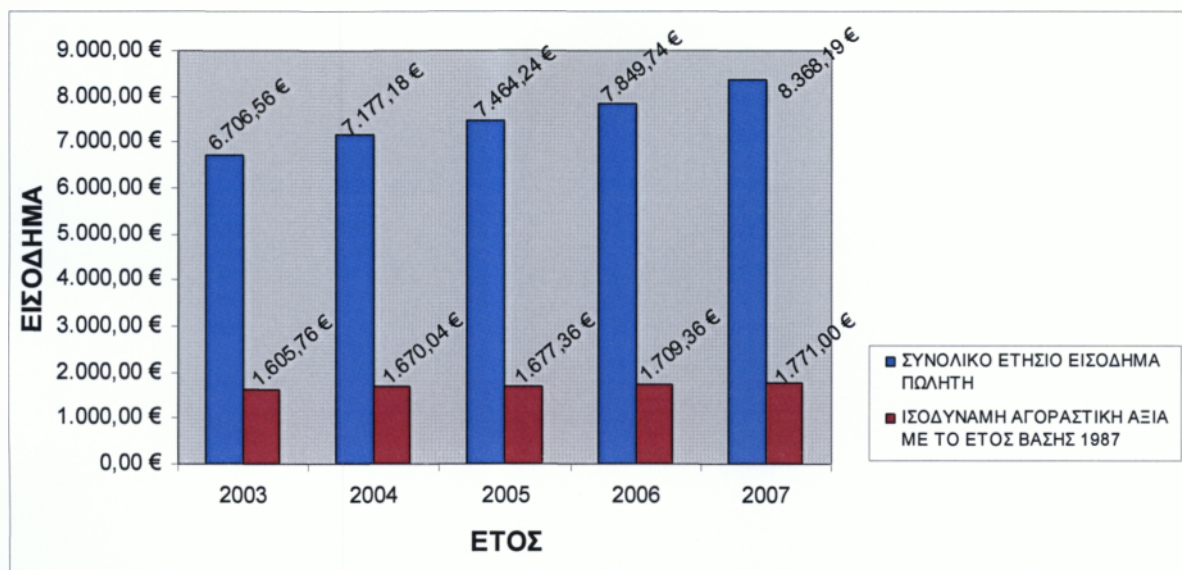
Ο πραγματικός μισθός του υπαλλήλου αυξάνεται αργά αλλά σταθερά τα τρία πρώτα χρόνια αλλά την τελευταία περίοδο η αύξηση είναι ιδιαίτερα σημαντική και ανέρχεται στο 6%. Αυτό οφείλεται τόσο στον χαμηλό πληθωρισμό εκείνη την περίοδο όσο και στην αισθητή αύξηση του ονομαστικού του μισθού σε σχέση με το 2006.

Όσον αφορά τον πωλητή θα έχουμε τον ακόλουθο πίνακα :

Πίνακας 9.2 : Ισοδυναμία της αγοραστικής αξίας του πωλητή την πενταετία 2003-2007 με το έτος βάσης 1987.

ΕΤΟΣ	ΜΕΣΟΣ ΕΤΗΣΙΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΜΕ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ 1987=100	ΜΕΙΩΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΑΓΟΡΑΣΤ. ΑΞΙΑΣ ΜΕ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ 87=100	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΤΗΣΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΠΩΛΗΤΗ	ΙΣΟΔΥΝΑΜΗ ΑΓΟΡΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ 1987
2003	93,856	1,048	417,66	23,94	6.706,56 €	1.605,76 €
2004	96,576	1,029	429,76	23,27	7.177,18 €	1.670,04 €
2005	100	1,035	445,00	22,47	7.464,24 €	1.677,36 €
2006	103,196	1,032	459,22	21,78	7.849,74 €	1.709,36 €
2007	106,183	1,029	472,51	21,16	8.368,19 €	1.771,00 €

Το γράφημα παρουσιάζει αναλυτικότερα τα αποτελέσματα του πίνακα:

Σχήμα 9.2: Σχηματική αναπαράσταση του συνολικού ετησίου εισοδήματος ενός πωλητή την πενταετία 2003-2007 και της ισοδύναμης αγοραστικής αξίας με το έτος βάσης 1987.

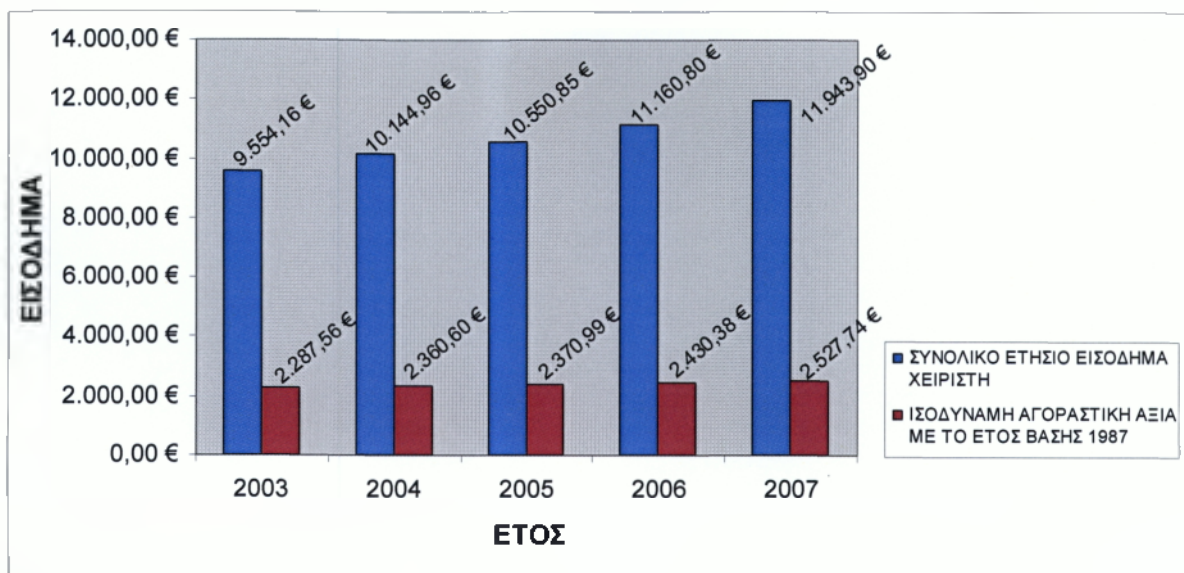
Και σε αυτή την περίπτωση έχουμε μια σταδιακή άνοδο του πραγματικού μισθού η οποία όμως είναι πιο έντονη την πρώτη και την τελευταία χρονιά.

Τέλος για τον χειριστή θα έχουμε:

Πίνακας 9.3 : Ισοδυναμία της αγοραστικής αξίας του χειριστή την πενταετία 2003-2007 με το έτος βάσης 1987.

ΕΤΟΣ	ΜΕΣΟΣ ΕΤΗΣΙΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΜΕ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ 1987=100	ΜΕΙΩΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΑΓΟΡΑΣΤ. ΑΞΙΑΣ ΜΕ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ 87=100	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΤΗΣΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΧΕΙΡΙΣΤΗ	ΙΣΟΔΥΝΑΜΗ ΑΓΟΡΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ 1987
2003	93,856	1,048	417,66	23,94	9.554,16 €	2.287,56 €
2004	96,576	1,029	429,76	23,27	10.144,96 €	2.360,60 €
2005	100	1,035	445,00	22,47	10.550,85 €	2.370,99 €
2006	103,196	1,032	459,22	21,78	11.160,80 €	2.430,38 €
2007	106,183	1,029	472,51	21,16	11.943,90 €	2.527,74 €

Ακολουθεί το γράφημα για την τελευταία πενταετία του χειριστή :

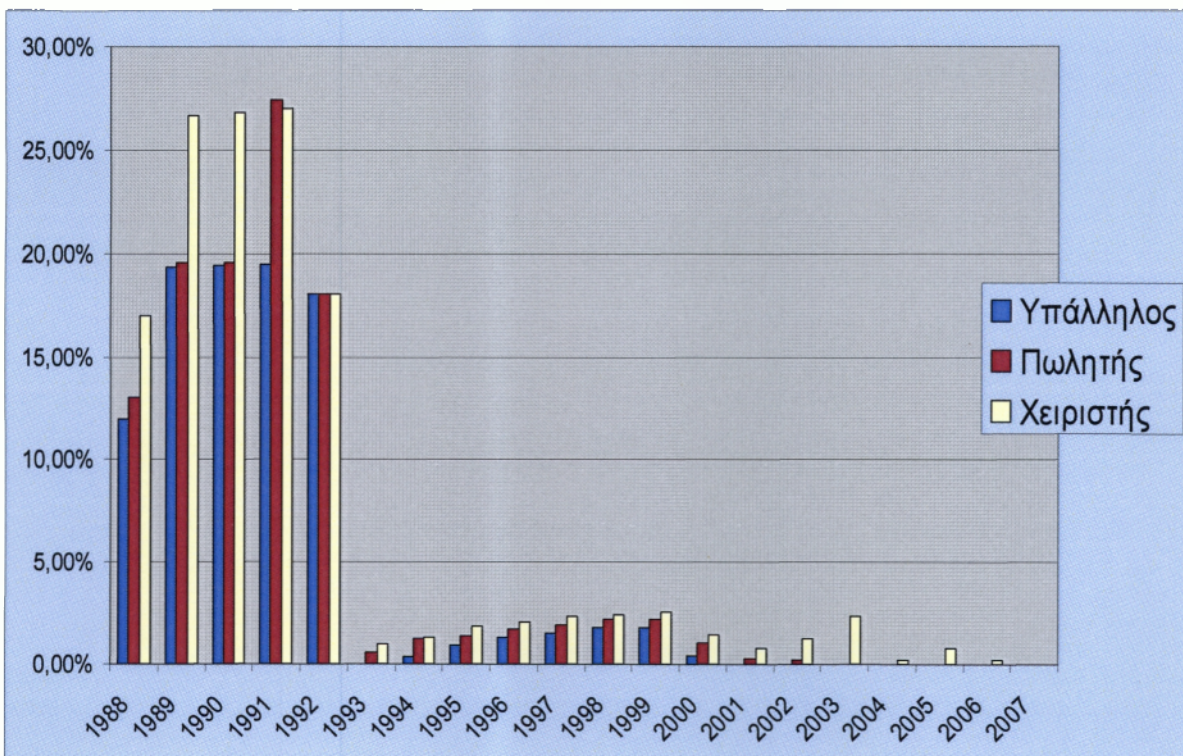
Σχήμα 9.3: Σχηματική αναπαράσταση του συνολικού ετησίου εισοδήματος ενός χειριστή την πενταετία 2003-2007 και της ισοδύναμης αγοραστικής αξίας με το έτος βάσης 1987.

Στην περίπτωση του χειριστή συμβαίνει ότι και στην περίπτωση του υπαλλήλου. Ο πραγματικός του μισθός αυξάνεται τα τρία πρώτα χρόνια αλλά σημειώνει κατακόρυφη άνοδο την τελευταία χρονιά.

Κεφάλαιο 10 : Συμπεράσματα

Σύμφωνα με το παρακάτω σχεδιάγραμμα βλέπουμε ότι την πρώτη πενταετία και οι τρεις μισθωτοί πληρώνουν αρκετά μεγάλο ποσοστό του εισοδήματός τους στο φόρο το οποίο συνεπάγεται ότι οι κλίμακες φορολογίας εισοδήματος ήταν επιβαρυντικές. Επίσης παρατηρούμε ότι ο χειριστής, δηλαδή οι υψηλόμισθοι επιβαρύνονται περισσότερο. Κατά την περίοδο 1993 – 2000 παρατηρούμε ότι οι κλίμακες φορολογίας αυξάνουν αρκετά το αφορολόγητο εισόδημα με συνέπεια το ποσοστό του φόρου που θα καταβάλλουν οι μισθωτοί να είναι συγκριτικά μικρότερο από την προηγούμενη περίοδο. Οι υψηλόμισθοι και σε αυτό το διάστημα πληρώνουν περισσότερο φόρο. Από την ένταξη του ευρώ στην οικονομία μας (2001 έως σήμερα), στους μεσαίους και χαμηλόμισθους εργαζομένους είτε δεν αναλογεί φόρος είτε το ποσοστό του φόρου στο εισόδημα τους είναι μέχρι της τάξεως του 1%.

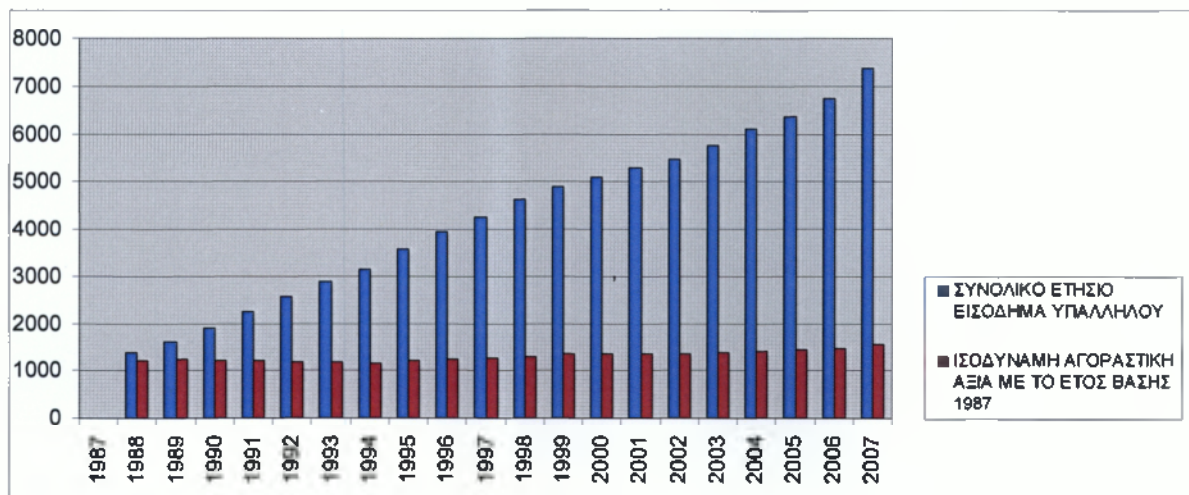

Σχήμα 10.1: Γραφική αναπαράσταση ποσοστού εισοδήματος που αναλογεί στο φόρο κατά τα έτη 1987-2007 χαμηλό, μεσαίου και υψηλόμισθου εργαζομένου.

Αν εξετάσουμε την περίοδο 1987 – 2007 (σ' αυτό το σημείο αναφέρουμε ότι για την καλύτερη κατανόηση των γραφημάτων όλα τα οικονομικά μεγέθη έχουν υπολογισθεί στην ίδια νομισματική μονάδα του Ευρώ) συνολικά βλέπουμε πως ο ονομαστικός μισθός του υπαλλήλου σημειώνει μια αύξηση της τάξης του 431%. Βέβαια στην αντίστοιχη περίοδο υπήρξε και υψηλός πληθωρισμός ιδιαίτερα την περίοδο 1987 – 1994. Για τον λόγο αυτό θα πρέπει να εξετάσουμε την αύξηση του μισθού του υπαλλήλου σε πραγματικούς όρους και η οποία ανέρχεται σε 27%.

Η αύξηση του πραγματικού μισθού μπορούμε να πούμε ότι αντανακλά την αύξηση της καταναλωτικής δύναμης του υπαλλήλου την τελευταία εικοσαετία καθώς το 2007 ο υπάλληλος ήταν σε θέση να αγοράσει περισσότερα αγαθά σε σχέση με το 1987 κατά 27%. Πάντως η αύξηση της αγοραστικής δύναμης του υπαλλήλου σημειώνεται μετά το 1996 όπου έχουμε ραγδαία αποκλιμάκωση των επιτοκίων. Ο ονομαστικός μισθός του σημειώνει σημαντική αύξηση την περίοδο 1993 – 1994 ενώ τις υπόλοιπες περιόδους η εξέλιξη των μισθών είναι πιο ομαλή. Πάντως την τελευταία πενταετία ενώ ο πληθωρισμός πέφτει αισθητά ο ονομαστικός μισθός συνεχίζει να εξελίσσεται με τους ίδιους περίπου ρυθμούς γεγονός που μεταφράζεται σε βελτίωση του πραγματικού μισθού

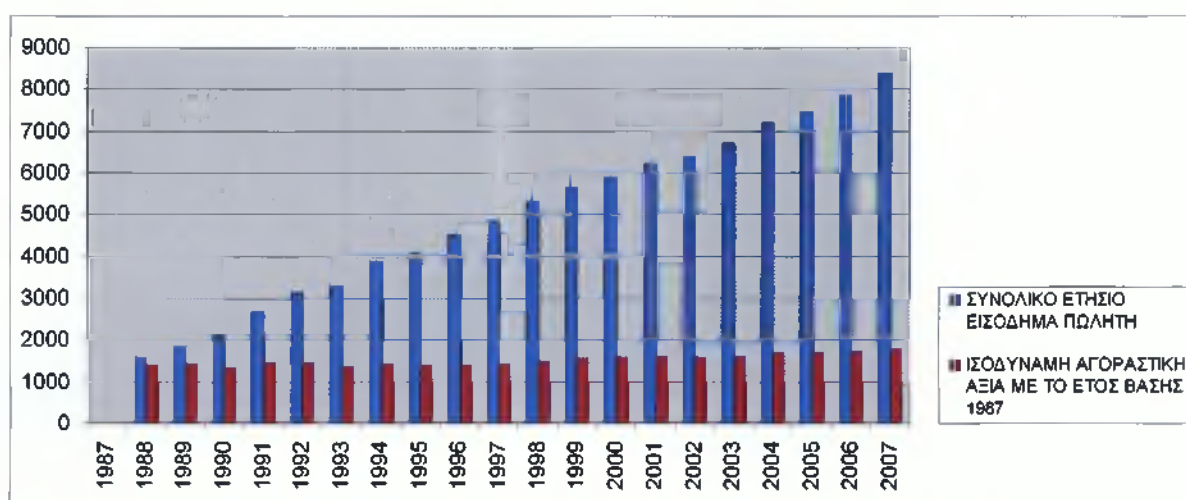
Τέλος μέσω της συνάρτησης IRR στο excel μπορούμε να βρούμε την μέση διαχρονική αύξηση του πραγματικού μισθού του υπαλλήλου η οποία ανέρχεται σε 1,2% ποσοστό σχετικά μικρό. Η εξέλιξη του ονομαστικού ρυθμού δεν μπόρεσε να υπερκεράσει παρά κατά ένα μικρό ποσοστό τον πληθωρισμό.

Σχήμα 10.2: Σχηματική αναπαράσταση του συνολικού ετησίου εισοδήματος ενός υπαλλήλου κατά τα έτη 1987-2007 και της ισοδύναμης αγοραστικής αξίας με το έτος βάσης 1987.

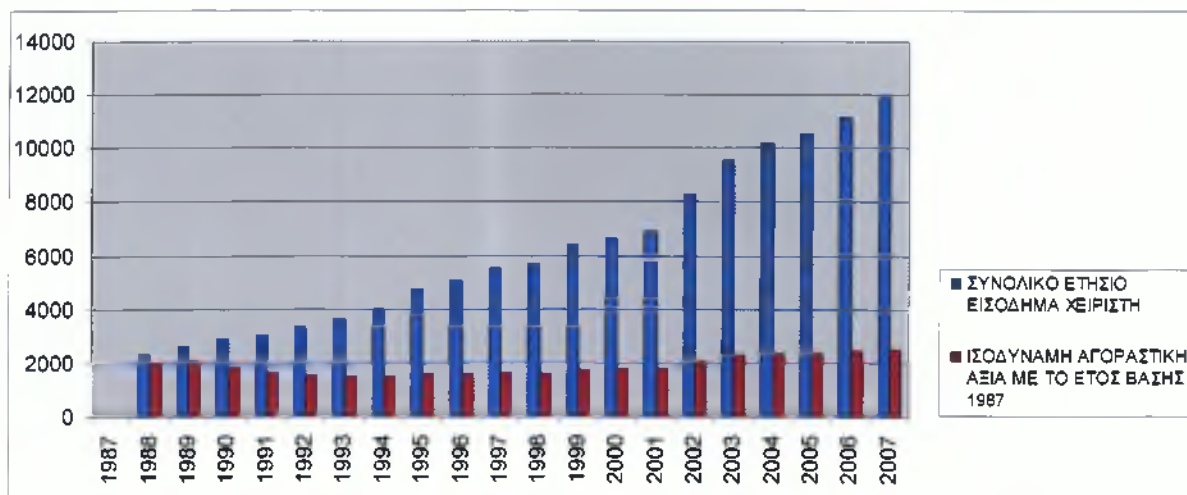
Ο μισθός του πωλητή αυξάνεται σωρευτικά κατά 427% που σημαίνει ότι και η περίπτωση του δεν διαφοροποιείται αισθητά από τις προηγούμενες. Δεν παρατηρούμε για κάποια χρονιά καμία θεαματική αύξηση του πραγματικού του μισθού. Οι αυξήσεις οι ονομαστικές από χρονιά σε χρονιά είναι οι προβλεπόμενες σύμφωνα με τον πληθωρισμό. Ο πραγματικός του μισθός αυξάνεται κατά μέσο όρο κατά 1,25%

Σχήμα 10.3: Σχηματική αναπαράσταση του συνολικού ετησίου εισοδήματος ενός πωλητή κατά τα έτη 1987-2007 και της ισοδύναμης αγοραστικής αξίας με το έτος βάσης 1987.

Για την περίοδο 1987 – 2007 ο ονομαστικός του μισθός αυξάνεται κατά 423% και ο πραγματικός του κατά 25%. Βλέπουμε δηλ. μια σχετική υστέρηση σε σχέση με την προηγούμενη περίπτωση του υπαλλήλου. Διαχρονικά ο ονομαστικός του μισθός εξελίσσεται συνάρτηση του πληθωρισμού χωρίς να προκύπτουν κάποια σημαντικά κέρδη σε όρους αγοραστική δύναμης.

Ο ονομαστικός μισθός αυξάνεται σημαντικά την περίοδο 1994 – 1996 ενώ ο πραγματικός την περίοδο 2001 – 2002. Τη περίοδο 1992 – 1994 ο υψηλός πληθωρισμός ασκεί δυσμενή επίδραση στον πραγματικό μισθό. Η μέση ετήσια αύξηση του πραγματικού μισθού ανέρχεται σε 1,21%.

Σχήμα 10.4: Σχηματική αναπαράσταση του συνολικού ετησίου εισοδήματος ενός χειριστή κατά τα έτη 1987-2007 και της ισοδύναμης αγοραστικής αξίας με το έτος βάσης 1987.

Βιβλιογραφία

- Δελτία Εργατικής Νομοθεσίας, (1987-2006)
- «Λεξικό οικονομικών όρων», Αθήνα 1988, εκδόσεις «Πάμισος»
- Οδηγίες για τη συμπλήρωση της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, οικονομικών ετών 1987-2007. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ.
- Φορολογική Λογιστική ||, Αθήνα 2006, Δίκαιος Π. Καούνης .

Για την εκπόνηση της παρούσας Εργασίας χρησιμοποιήθηκε η εξής ιστοσελίδα:

❖ [www. Statistics .gr](http://www.Statistics.gr)